

D R U Ź B E N I P L A N

OKRAJA KOPER ZA LETO 1957

I. del

OSNOVNE NALOGE IN NAMENI GOSPODARSKEGA RAZVOJA V LETU 1957

Na razvoj gospodarstva na področju okraja Koper bodo v letu 1957 v skladu s smernicami zveznega in republiškega družbenega plana vplivale predvsem naslednje okoliščine:

1. Povečal se bo fizični obseg proizvodnje v vseh panogah gospodarstva razen gozdarstva. Največje povečanje bo v industrijski proizvodnji, predvsem v kovinski industriji in industriji gradbenega materiala. Zaradi zmanjšane investiranja v letu 1956 in 1957 bo vzpon industrijske proizvodnje v letu 1957 manjši, kot je bil v letu 1956.

2. V letu 1957 predvidevamo večje izkoriščanje kapacitet, za kar so dani tudi pogoji z večjo preskrbo s surovinami in reprodukcijskim materialom. Nedovršenost nekaterih objektov bo še vedno vplivala na nezadostno koriščenje kapacitet in na neskladnost v tehnološkem procesu v nekaterih podjetjih. Na povečanje proizvodnje pa bodo vplivale manjše rekonstrukcije v podjetjih in odstranjevanje ozkih grl v proizvodnji.

3. Amortizacijski skladi, ki se bodo povečali v letu 1957 za 161 milijonov dinarjev ali za 14%, bodo omogočali gospodarskim organizacijam, da zamenjajo zastarele in izrabljene strojne opreme in izboljšajo tehnološki proces proizvodnje. Organi upravljanja v gospodarskih organizacijah morajo skrbeti za to, da se bodo sredstva iz amortizacijskih skladov uporabljala načrtno za vzdrževanje proizvodnje.

4. Povprečno število zaposlenih se bo povečelo za pribl. 560. Povečala se bo tudi produktivnost dela, predvsem v industriji, kjer se računa na povečanje za pribl. 6%. Na večjo produktivnost dela bo predvsem

vplivalo večje koriščenje kapacitet, boljša organizacija dela, izboljšava v tehnološkem procesu, obratovanje novih, modernejših strojev in boljše gospodarjenje v vseh gospodarskih organizacijah. K večji storilnosti pa bodo prispevali tudi proizvajalci sami z doslednejšim nagrajevanjem po učinku, stalnostjo tehničnih norm in pravilnim uveljavljanjem premijskega sistema.

5. Znatno se bo povečala proizvodnja potrošnega blaga, ker bo industrija dala 51% od celotne proizvodnje neposredno na široko potrošnjo.

Trgovska mreža in zadruga se bodo morale organizacijsko še bolj utrditi, da bodo po čim krajši poti posredovale potrošno blago od proizvajalca do potrošnika in na ta način izboljšale preskrbo mest in industrijskih krajev. Posebne napore pa bodo morale vložiti tudi obrtna, trgovska in gostinska zbornica, da bi zadovoljili potrebe potrošnikov po izbiri, realnih cenah in kvaliteti.

6. Organi delavskega samoupravljanja in drugi družbeni organi bodo razvijali socialistične odnose v proizvodnji in vključili večje število proizvajalcev v upravljanje s posvetovanji, obratnimi sveti in z drugimi načini, ki bodo omogočali, da pridejo pozitivna stremjenja proizvajalcev do izraza.

I. poglavje

DRUŽBENI PROIZVOD

V skladu s predvidenim gibanjem gospodarstva se bo skupna vrednost proizvodnje in blagovnega prometa povečala od 44 milijard 197 milijonov na 46 milijard 290 milijonov ali za 5%. Skupni družbeni proizvod se bo ob dobrem gospodarjenju formiral v višini 9.590 milijonov dinarjev v družbenem sektorju in 3.449 milijonov dinarjev v zasebnem sektorju gospodarstva.

Predvideva se, da se bo družbeni proizvod po posameznih panogah gospodarstva v primerjavi s prejšnjimi leti gibal takole:

	Milijoni din			Indeksi		
	1955	1956	1957	1956	1957	1957
				1955	1955	1956
Industrija in rudarstvo	2918	3494	3913	120	134	112
Kmetijstvo	3970	3727	4135	94	104	111
od tega KZ	445	476	524	107	118	110
Gozdarstvo	306	342	242	112	80	71
Gradbeništvo	923	600	648	65	70	108
Promet	1006	1278	1559	127	155	122
Trgovina	1105	1106	1186	100	107	107
Gostinstvo	336	367	388	109	115	106
Obrt	586	707	759	121	129	107
Komunalna dejavnost in drugo	162	231	206	142	127	90
SKUPNI DRUŽBENI PROIZVOD	11312	11853	13039	105	115	110

V primerjavi s prejšnjimi leti se bo povečal tudi družbeni proizvod na enega prebivalca, in sicer:

	Tisoči din			Indeksi		
	1955	1956	1957	1956	1957	1957
				1955	1955	1956
Družb. proizvod na 1 prebivalca	116	120	130	103	112	109
V tem: iz družb. sektorja	80	87	96	109	120	111
iz zasebnega sektorja	36	33	34	92	94	103

Na porast družbenega proizvoda bo tudi v l. 1957 najbolj vplivala industrijska proizvodnja. Kmetijska proizvodnja s celotno dejavnostjo kmetijskih zadrug bo še vedno na prvem mestu z 31,7%, medtem ko bo industrijska proizvodnja udeležena s 30% družbenega proizvoda. Razmerje v letu 1955 pa je bilo 35,1 : 25,8% v korist kmetijske proizvodnje.

Na celotni porast družbenega proizvoda v letu 1957 bo predvsem vplivalo povečanje fizičnega obsega proizvodnje in uslug. Pri tem pa so delno tudi upoštevane še obstoječe neizkoriščene rezerve našega gospodarstva. Predvsem bo potrebno usmeriti napore v povečanje produktivnosti dela, štednjo s surovinami in reprodukcijskim materialom, povečanje hektarskih donosov in v racionalnejše izkoriščanje sredstev za delo.

II. poglavje

INDUSTRIJA IN RUDARSTVO

Porast industrijske proizvodnje na področju koprškega okraja je v preteklih dveh letih visoko presegal nivo porasta industrijske proizvodnje tako v republiškem kot v zveznem merilu, predvsem po zaslugi večjih investicij, ki so omogočile hiter razvoj industrializacije okraja.

Fizični porast proizvodnje v celotni industriji in rudarstvu v letu 1956 je znašal v primerjavi z letom 1955 37% in to predvsem po zaslugi živilsko-predelovalne, lesne, kovinske in elektroindustrije.

Vrednostni porast proizvodnje v letu 1956 je znašal 26%, pri čemer je družbeni proizvod napram letu 1955 porasel za 20%, plače za 29% in dobiček za 9%.

Zaradi naglega porasta industrije v preteklih letih je prišlo tudi do delne nekonsolidiranosti industrijske ekonomike. V letu 1956 je namreč marsikatero podjetje zašlo v težaven položaj, ker niso pravočasno in v zadostni meri mobilizirali vseh proizvodnih in ekonomskih možnosti.

Tudi v letu 1957 bosta industrija in rudarstvo obdržala svoj tempo razvoja, ki pa ne bo baziral na izgradnji novih kapacitet, pač pa se bo v letu 1957 posvetila vsa pozornost konsolidaciji industrijske ekonomike, tako na področju organizacije proizvodnje, kot na finančno ekonomskem področju, pri čemer se bodo morale boljše izkoristiti obstoječe kapacitete industrije in rudarstva.

Povečanje obveznosti v odplačevanju anuitet, amortizacije, obresti na osnovna sredstva in zveznega davka na dobiček, kot posledica novega statusa podjetij v redni proizvodnji, bo prisililo podjetja k rentabilnejšemu poslovanju ter racionalnejši proizvodnji, posebno glede ekonomične uporabe osnovnih sredstev.

Za osnovo predvidenega razvoja industrije in rudarstva v letu 1957 je služila dinamika proizvodnje v II. polletju 1956, posebno pa še v IV. tromesečju, ki je odkrila mnoge rezerve v proizvodnji ter še neizrabljene ekonomske možnosti. Dinamika proizvodnje in ekonomske aktivnosti II. polletja 1956 mora tudi v letu 1957 ostati na isti ravni, pri čemer se upoštevajo objektivne težave v preskrbi v industriji in rudarstvu z električno energijo.

Izreden porast porabe električne energije v gospodarstvu okraja je imel za posledico še poslabšanje stanja električnega omrežja ter velike izpade energije v letu 1956. Medtem ko je znašala mesečna poraba elektroenergije junija 1956 1.597.000 kWh, se je konec leta dvignila na 3.150.000 kWh. Zaradi ozkih grl in iztrošenosti omrežja je znašal izpad električne energije v letu 1956 5.670.000 kWh, kar znaša za 2.835.000.000 izgube na vrednosti proizvodnje. V letu 1957 bodo tudi republiški forumi pristopili k reševanju tega perečega problema.

Industrija in rudarstvo bosta v letu 1957 ustvarila 41,5% družbenega proizvoda celotnega gospodarstva okraja iz družbenega sektorja, 42% narodnega dohodka in 49% dobička.

Fizični porast proizvodnje bo napram realizaciji v letu 1955 znašal 70% ter napram realizaciji v letu 1956 za 24%. Predvsem bo v letu 1957 narasla proizvodnja črnega premoga, motociklov in kovinske galanterije, marmornih blokov in izdelkov iz marmora, furnirja in vezanih plošč ter proizvodov ribje predelovalne in konzervne industrije.

Fizični porast industrijske proizvodnje:

	Bazični in verižni indeks		
	1956	1957	1957
	1955	1955	1956
111 Proizv. in distr. elektr. energ.	142	146	102
112 Proizv. in oplemen. premoga	109	159	146
116 Proizv. nekovin	150	217	144
117 Kovinska industrija	180	370	207
118 Ladjedelništvo	103	108	104
119 Elektroindustrija	198	208	104
120 Kemična industrija	104	142	136
121 Industrija gradbenega materiala	110	170	155
122 Lesno-predelovalna industrija	117	133	114
124 Tekstilna industrija	103	116	113
127 Živilsko-predelovalna industrija	145	162	112
INDUSTRIJA IN RUDARSTVO SKUPAJ	137	170	124

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	7317000	100		2918149	100		657779	100		1091815	100	
1956	9275206	126	100	3494176	120	100	848276	129	100	1188010	109	100
1957	10823442	152	117	3913271	134	112	940549	142	111	1312318	120	110

Vrednost planirane proizvodnje v letu 1957 bo v primerjavi z letom 1956 narasla za 17%, družbenega proizvoda za 12%, plač za 11% in dobiček za 10%, pri čemer povečana osnovna raven proizvodnje znižuje absolutni procent. Razen znižanih investicij bodo na počasnejši porast vrednosti proizvodnje v letu 1957

vplivale še naslednje okolnosti: v letu 1957 ne bo začel obratovati noben nov proizvodni objekt; pričeli bodo z rekonstrukcijo v industrijskem podjetju »LESONIT« v Ilirski Bistrici, zaradi česar bo izpadla dvomesečna proizvodnja lesonitnih plošč; izpadla bo iz industrijske proizvodnje grafična dejavnost zaradi fuzije z založ-

niškimi podjetjem »SLOVENSKI JADRAN« ter prešla pod prosvetno dejavnost. Na znižanje vrednosti bo vplivalo tudi delno znižanje cen industrijskim izdelkom posebno v kovinski galanteriji in galanteriji plastičnih mas, kakor tudi v elektro in radio proizvodnji ter pohištvni proizvodnji, kar znaša nad 500 milijonov dinarjev skupnega zmanjšanja vrednosti industrijske proizvodnje za leto 1957.

Družbeni proizvod v letu 1957 ne bo narasel v isti višini kot vrednost proizvodnje in to predvsem zaradi specifičnih razlogov proizvodnje v kovinski in radio industriji. V obeh navedenih strokah zaradi pretežno montažnega načina v proizvodnji, hitreje narašča vrednost proizvodnje, ki pa bo le malo vplivala na porast družbenega proizvoda zaradi manjše količine vloženega dela. Medtem ko bo doseglo povprečje družbenega proizvoda v celotni industriji 36 % vrednosti proizvodnje, bo dosegel družbeni proizvod v »TOMOSU« Koper in v »TELEKOMUNIKACIJAH« Sežana le 19 % vrednosti proizvodnje. Le-ta vpliva negativno na procentualni odnos družbenega proizvoda napram vrednosti proizvodnje v celotni industriji, oziroma na njegov porast napram letu 1956, pri čemer pa bo porast družbenega proizvoda večji kot pa znaša republiško in državno povprečje za leto 1957.

Medtem ko bo v planu za leto 1957 narasla vrednost proizvodnje za 17 % napram letu 1956 ter družbeni proizvod za 12 %, se bo plačni fond dvignil za 11 %, kar dokazuje počasnejši porast plač kot pa vrednosti proizvodnje in družbenega proizvoda navzlic povečanju plačnega fonda v letu 1957.

Vrednost proizvodnje v planu za leto 1957 bo na-

rasla napram letu 1955 za 52 %, plače pa za 42 %. Vzrok za počasnejše povečanje plač bo predvsem v boljšem izkoriščanju kapacitet v lesni, kovinski in živilsko predelovalni industriji in povečani proizvodnji dela, oziroma počasnejšemu porastu delovne sile.

Dobiček bo porasel po planu za leto 1957 za 10 % napram realizaciji v letu 1956. Medtem ko je dobiček znašal v industriji v letu 1955 1.092 milijonov dinarjev, se je povečal v letu 1956 na 1.188 milijonov dinarjev, kar pomeni za 9 % povečanje. Po planu za l. 1957 se bo dobiček povečal na 1.312 milijonov, kar znaša 20 % porasta nasproti letu 1955. Hitrejši porast dobička v letu 1957 bo povzročila predvsem izboljšana struktura proizvodnje, izboljšana organizacija industrijske ekonomike, konjunktorni artikli in povečana skrb za štednjo predvsem pri materialnih stroških. Tudi podjetja v izgradnji, ki bodo v letu 1957 prešla v redno proizvodnjo, bodo doprinesla svoj delež k povečanju dobička v industriji.

Negativno so vplivale na večji porast dobička v celotni industriji in rudarstvu močno povečane obveznosti na račun plač ter večjih dajatev amortizacije in obresti na osnovna sredstva zaradi spremenjenega statusa nekaterih industrijskih podjetij, ki bodo v letu 1957 navzlic nedograjenosti prešla iz izgradnje v status podjetja v redni proizvodnji, ker dejansko še proizvajajo. Pri tem pa bo na račun novo zgrajenih kapacitet amortizacija poskočila napram letu 1956 za 28 % in obresti na osnovna sredstva za 32 %. Vsekakor kaže procentualno hitrejši porast obresti na osnovna sredstva in amortizacije v primerjavi s porastom vrednosti proizvodnje na še vedno nezadovoljivo angažiranje novih kapacitet, zgrajenih v preteklih dveh letih.

Proizvodnja in distribucija elektroenergije — 111

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	261474	100		153627	100		20420	100		26022	100	
1956	372000	142	100	223610	146	100	44620	218	100	20526	79	100
1957	406500	156	109	259787	169	116	47538	233	107	20438	78	100

Nadaljnji porast industrijske proizvodnje je odvisen predvsem od nadaljnega porasta dobav elektroenergije. Plan za leto 1957 predvideva le manjši porast distribucije elektroenergije, ker kaže le 9 %-ni porast realizacije, ob 24 % porasta celotne proizvodnje v industriji. Čeprav so potrebe po električni energiji v industriji in rudarstvu ter v celotnem gospodarstvu vsak dan večje, jim ni mogoče ugoditi zaradi izredno slabih elektrokomunikacijskih naprav, ki so postale ozko grlo razvoja celotnega gospodarstva okraja ter še posebno industrije in rudarstva. Razvoj gospodarstva tega področja v preteklih letih ni dovolj upošteval izgradnjo elektrokomunikacijskih naprav, oziroma se to vprašanje in reševalo kompleksno. Ker nekvalitetna distribucija elektroenergije iz objektivnih razlogov ovira nadaljnji nemoteni potek izgradnje in razvoja celotnega gospodarstva ter postaja dejansko

zavora gospodarskega poleta tega področja, posebno obalnega pasu, bo potrebno posvetiti temu vprašanju v letu 1957 vso skrb in pozornost ter najti način in sredstva za odpravo ozkega grla, ki se z vsakim letom zožuje ter grozi, da delno paralizira industrijsko dejavnost.

Organizacijsko se bo distribucija elektroenergije in vzdrževanje elektronaprav še nadalje utrdila, kar se kaže v povišanju družbenega proizvoda za 16 %, plač za 7 %, medtem ko bo dobiček na lanskoletni ravni zaradi povečanih dajatev na račun amortizacije, kar bo pa le delno izboljšalo vzdrževanje omrežja. Vsekakor bo v letu 1957 potrebno usmeriti čimveč razpoložljivih investicijskih sredstev v izgradnjo elektrokomunikacijskih naprav obalnega industrijskega področja.

Proizvodnja in predelava premoga — 112

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	212987	100		116739	100		56168	100		3402	100	
1956	293000	138	100	181234	155	100	78818	140	100	4000	117	100
1957	403697	190	137	224348	192	124	92411	165	117	23572	693	590

V proizvodnji in predelavi premoga bo v letu 1957 potrebno posvetiti več pozornosti organizaciji proizvodnje predvsem na področju mehanizacije ter izboljšanju ekonomike, posebno v pogledu rentabilnosti poslovanja. Proizvodnja bo napram letu 1955 narasla za 90 %, napram letu 1956 pa za 37 %, medtem ko se bo družbeni proizvod v letu 1957 povečal napram letu 1955 za 92 %, letu 1956 pa za 24 %. Počasnejši po-

rast družbenega proizvoda je predviden zaradi vse večje porabe električne energije pri črpanju vode v potopljenih revirjih v Rudniku črnega premoga v Sečovljah, tako da gre poraba električne energije na mejo rentabilnosti ter bo treba temu vprašanju v letu 1957 posvetiti vso pozornost.

Plače, ki so narasle v letu 1956 napram 1955 za 40 %, zaznamujejo v letu 1957 napram letu 1956 le 17 %

porasta, kar bo odraz delno izboljšane organizacije proizvodnje. Proizvedli bodo 35 tisoč ton črnega premoga napram realiziranim 24 tisoč tonam v letu 1956.

V planu za leto 1957 je tudi Rudnik črnega premoga »TIMAV« Vremški Britof, kjer pa imajo v na-

črtu v glavnem raziskovalna dela. Ta dela pa bodo še nadalje financirali iz lastnih sredstev s prodajo pridobljenega premoga, ki ga bodo v letu 1957 nudili gospodarstvu v količini 5 tisoč ton. Podjetje bo v letu 1957 še nadalje raziskovalo, pri čemer pa ne bo v celoti eksploatiralo rudnika.

Proizvodnja nekovin — 116

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	446979	100		315711	100		59116	100		72990	100	
1956	500000	112	100	327793	104	100	69400	117	100	97068	134	100
1957	541400	123	109	347558	110	106	65084	110	94	117170	161	121

Proizvodnja nekovin se bo v letu 1957 povečala za 9 %, družbeni proizvod za 6 %, medtem ko bo plačni fond v tej stroki znižan za 6 % napram letu 1956. Dobiček bo povišan za 21 % predvsem zaradi reorganizacije bivše tovarne steklene galanterije v Hrpeljah, ki je v preteklih dveh letih delala z izgubo ter bo v letu 1957 prešla v sklop Tovarne optičnega stekla v

Ljubljani ter v status podjetja v izgradnji zaradi dokončne izgradnje steklarne.

Proizvodnja soli v Piranskih solinah bo v glavnem ostala na istem nivoju ter bo dosegla vrednost 500 milijonov dinarjev, kar pa je planirano glede na letošnje povprečje, pri čemer smo krili primanjkljaj v proizvodnji soli z uvoženo soljo.

Kovinska industrija — 117

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	406221	100		193163	100		51406	100		61160	100	
1956	894360	220	100	356390	184	100	73100	142	100	181756	296	100
1957	1877100	460	210	605758	314	170	131000	180	180	259870	424	143

Porast vrednosti proizvodnje v kovinski industriji v letu 1957 bo rezultat novozgrajenih kapacitet v kovinsko-predelovalni industriji, ki so že v letu 1956 delno začele z redno proizvodnjo, delno pa bodo v letu 1957 pričele s svojo redno dejavnostjo. Vrednost proizvodnje bo narasla napram letu 1956 za 110 %, napram letu 1955 pa za 360 %. Prav tako se bo v letu 1957 povečal dobiček za 43 % napram letu 1956 in za 324 % napram letu 1955. Družbeni proizvod izkazuje nekoliko manjši porast kot proizvodnja zaradi pretežne montažne dejavnosti predvsem v »TOMOSU« Koper, ki bo v letu 1957 še v izgradnji. Družbeni proizvod se bo povečal napram letu 1955 za 214 % in napram letu 1956 za 70 %. Plače izkazujejo manjši porast kot vrednost

proizvodnje, za 155 % bodo večje kot leta 1955 in za 80 % večje od plač v letu 1956, kar je rezultat povečane mehanizacije oziroma povečane proizvodnosti dela. Proizvodnja motociklov se bo povečala od 177 ton v letu 1956 na 622 ton v letu 1957, kar znaša 350 % porasta. Prav tako se bo povečala proizvodnja kovinskih predmetov za široko potrošnjo od 210 ton v letu 1956 na 396 ton, kar znaša porast 189 %.

»LAMA« v Dekanih preide v letu 1957 v status podjetja v redni proizvodnji. V »MEHANOtehNIKI« Izola bodo v poizkusnem pogonu naslednji proizvodni oddelki: precizna mehanika, oddelek za proizvodnjo kolesnih sklepov, oddelek za izdelavo cinkovih lončkov in oddelek za brizgani liv.

Ladjedelništvo — 118

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	202112	100		86747	100		37437	100		18109	100	
1956	220000	109	100	93030	107	100	38410	103	100	13729	76	100
1957	230000	114	105	99208	115	107	38000	102	99	20841	115	135

Ladjedelnica v Piranu bo povečala vrednost proizvodnje v letu 1957 napram letu 1956 za 5 % ter družbeni proizvod za 7 %. Zaradi povečane proizvodnosti bo ostal plačni fond na lanskoletni višini. V letu 1957 bo ladjedelniška dejavnost predvsem na področju ob-

nove plovne parka ter v manjši meri na novogradnjah in manjših plovnih objektih v aluminijasti izvedbi. Ladjedelnica je v sklopu »SPLOŠNE PLOVBE« Piran, kar podjetju zagotavlja tudi v letu 1957 nemoteno poslovanje.

Elektroindustrija — 119

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	486856	100		130778	100		8555	100		58981	100	
1956	1119000	230	100	276958	212	100	35128	410	100	97732	166	100
1957	1022120	210	93	179595	137	65	33608	394	96	98303	167	101

Elektroindustrija bo v letu 1957 povečala fizični obseg proizvodnje ter prešla v specializacijo proizvodnje s tem, da se bodo »TELEKOMUNIKACIJE« Sezana še nadalje bavile z montažo radioaparatorov, medtem ko bo Tovarna elektro in radioaparatorov »ERMA« v Šmarjajah pri Kopru prešla postopno na proizvodnjo električnih aparatov za gospodinjstvo, s čimer bodo

dane večje možnosti za pocenitev teh artiklov za široko potrošnjo. Podjetje gre v letu 1957 v poskusni pogon.

Zaradi pocenitve radioaparatorov in električnih aparatov za gospodinjstvo bo vrednost realizacije za leto 1957 napram letu 1956 znižana za 7 %, družbeni proizvod za 35 %, plače za 4 %, medtem ko bo dobiček na ravni lanskega leta.

Kemična industrija — 120

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	280487	100		42834	100		13673	100		8847	100	
1956	261359	93	100	49947	116	100	17320	127	100	6610	75	100
1957	308230	110	118	58011	136	116	17840	131	103	9950	113	150

Povečanje vrednosti proizvodnje v kemični industriji gre na račun začetka proizvodnje tehničnega glicerina ter izboljšane strukture v proizvodnji pralnih in čistilnih sredstev. To se bo doseglo brez povečanja delovne sile, pri čemer bo v letu 1957 povečana reali-

zacija za 18 %, družbeni proizvod za 16 % ter dobiček za 50 %. V letu 1957 bo potrebno izboljšati konkurenčno sposobnost Tovarne mila v Piranu z borbo za zmanjšanje materialnih stroškov v proizvodnji ter za zmanjšanje delovne sile, kar bo mogoče doseči z reorganizacijo proizvodnje.

Industrija gradbenega materiala — 121

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	123504	100		89050	100		34252	100		26866	100	
1956	113958	92	100	91292	102	100	37332	109	100	15526	58	100
1957	177353	144	156	139318	156	152	48799	143	131	39517	147	255

Porast vrednosti proizvodnje v industriji gradbenega materiala gre predvsem na račun porasta vrednosti proizvodnje v »MARMORINDUS« Sežana ter »RUDE« Izola in to na osnovi reorganizacije proizvodnje ter rekonstrukcije teh podjetij. Pri tem bodo v »MARMORINDUSU« v letu 1957 proizvedli kamnitih

blokov za okras za 118% več, kar gre delno v izvoz. Izboljšala se bo tudi proizvodnost dela, kar potrjuje odnos med vrednostjo proizvodnje, družbenim proizvodom in visokim dobičkom ter na drugi strani manjšim procentom plač. »RUDA« Izola bo v letu 1957 v poskusnem pogonu.

Lesna industrija — 122

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	2494736	100		1126659	100		148184	100		590884	100	
1956	2572390	103	100	1047294	93	100	185408	125	100	490324	83	100
1957	2720363	109	106	1086159	96	104	196593	133	106	437904	74	89

V lesni industriji predvidevamo v letu 1957 porast proizvodnje predvsem vezanih plošč, furnirja, panel plošč in drugih finalnih proizvodov ter stanovanjskega pohištva, namenjenega predvsem za izvoz. Zmanjšala pa se bo proizvodnja lesnitnih plošč zaradi rekonstrukcije v tovarni »LESONIT« Ilirska Bistrica ter proizvodnja zabojev. Navzlic temu se bo fizični obseg proizvodnje v lesni industriji povečal, ne bo pa nara-

sel v istem razmerju kot proizvodnja družbeni proizvod in dobiček, ki se bo znižal zaradi nižjih izvoznih koeficientov, predvsem v furnirju in finalnih proizvodih lesne industrije. V letu 1957 se izloči obrtno podjetje »MIZAR« Ilirska Bistrica iz industrijskega podjetja »LESNI KOMBINAT« ter posluje v nadalje samostojno, medtem ko se »LESNI KOMBINAT« združi z industrijskim podjetjem »TOPOL« v eno podjetje.

Tekstilna industrija — 124

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	128658	100		58415	100		14803	100		29912	100	
1956	135560	105	100	53236	91	100	15183	102	100	21283	71	100
1957	152609	119	113	57445	98	108	16000	108	106	23960	80	113

Tovarna pletenin v Sežani je povečala proizvodnjo finejših volnenih tkanin od 14.6 ton v letu 1955 na 15.10 ton v letu 1956 in v letu 1957 na 17 ton, kar znaša za 19% večjo realizacijo od leta 1955, ter 13% večjo od leta 1956. Družbeni proizvod se bo zvečal napram

letu 1956 za 8%, plače za 6% in dobiček za 13%. V letu 1957 bo moralo podjetje angažirati vse še neizrabljene strojne kapacitete v svrhu izpolnitve plana po količini in vrednosti.

Živilsko-predelovalna industrija — 127

Leto	Realiz.	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	2133301	100		597500	100		205380	100		187136	100	
1956	2729899	128	100	768652	129	100	244555	119	100	231046	123	100
1957	2984170	140	109	856084	144	112	253976	124	104	260793	144	116

Podjetja živilsko predelovalne industrije bodo v letu 1957 še nadalje povečala obseg in vrednost proizvodnje in to predvsem podjetja ribje-predelovalne industrije, ki bodo proizvodnjo ribjih konzerv povečala na 2566 ton, kar znaša napram letu 1955 97% porast ter napram letu 1956 12%. Bolj kot proizvodnja bosta porasla družbeni proizvod in dobiček, predvsem zaradi ugodne prodaje na inozemskih tržiščih in delno tudi zaradi izboljšane organizacije proizvodnje, pri čemer bodo povečali varčevanje in znižali materialne in režijske stroške.

Tudi z delno rekonstrukcijo Tovarne mesnih izdelkov v Postojni v letu 1957 se bo izboljšala organizacija proizvodnje in kvaliteta.

Boljše izkoriščanje kapacitet, večja proizvodnost in boljše organizacije proizvodnje v živilski industriji bodo omogočile povečanje proizvodnje za 9%, dobička za 16% ter družbenega proizvoda za 12%.

V celotni industriji in rudarstvu okraja bo delovna sila narasla v letu 1957 za 500 zaposlenih ali za 8%. Vzrok za počasnejši porast delovne sile je v vse večji mehanizaciji proizvodnje, predvsem v živilski in lesno-predelovalni industriji. Če upoštevamo porast zaposlenih za 8%, plač za 11%, družbenega proizvoda za 12% in vrednosti proizvodnje za 17%, ob istočasnem znižanju cen nekaterim industrijskim proizvodom ter predpisanemu povišanju plač, ugotovimo povišanje proizvodnosti v industriji in rudarstvu in to v kovinski stroki, industriji gradbenega materiala, lesni industriji in predvsem v živilsko predelovalni industriji. Le-ta bo v letu 1957 celo znižala delovno silo, pri čemer bo ustvarila za 9% več vrednosti proizvodnje ter za 12% več družbenega proizvoda kot v letu 1956.

Predvsem bo v letu 1957 potrebno posvetiti več pozornosti v industriji in rudarstvu boljšemu izkoriščanju osnovnih sredstev, predvsem strojnih kapacitet ob istočasni izboljšani organizaciji proizvodnje ter povečani skrbi za štednjo in znižanje materialnih stroškov. Revidirati bo treba uporabo nepravilnih norm, pospešiti uvajanje premijskih pravilnikov, uvesti takojšnjo kategorizacijo delovnih mest ter skrbneje izdelati program za rekonstrukcijo podjetij. Pri tem je treba poiskati vse neizkoriščene možnosti, ki jih nudi kooperacija z drugimi industrijskimi podjetji v območju in izven okraja.

Povečanje fizičnega obsega proizvodnje ter s tem povečanje proizvodnje dobrin za široko potrošnjo, kar je značilno za industrijo okraja Koper, bo omogočeno s popolnejšim koriščenjem razpoložljivih kapacitet v vseh proizvodnih strokah in z večjo produktivnostjo dela, kar bo delno baziralo na izboljšanjem plačnem sistemu.

Razvoj proizvodnje v letu 1957 bo nadalje slonel tudi na večjem izkoriščanju amortizacijskih sredstev in sredstev za samostojno razpolaganje, boljšem izkoriščanju surovin, na štednji v materialnih stroških ter na manjših rekonstrukcijah proizvodnih podjetij.

Povečanje proizvodnje blaga za široko potrošnjo, poslužujoč se racionalnejšega izkoriščanja kapacitet z odkrivanjem stvarnih rezerv v industriji in rudarstvu, ob neznatnem povečanju delovne sile, bo doprineslo k stabilizaciji gospodarstva tega področja ter k izboljšanju standarda, kar naj bazira na povečani proizvodnji potrošnih dobrin.

Organi samoupravljanja in drugi družbeni organi bodo morali v letu 1957 budno spremljati izpolnjevanje plana ter pravočasno ukrepati, da bi omogočili pravočasno mobilizacijo vseh proizvodnih sil.

III. poglavje

KMETIJSTVO

Obseg kmetijske proizvodnje je bil v letu 1956 za 16% nižji od leta 1955, ko je bila letina izredno dobra. V letu 1957 pričakujemo 12% večjo kmetijsko proizvodnjo kakor v letu 1956. Proizvodnja za leto 1957 je predvidena na ravni, ki je za 5% večja od petletnega povprečja 1951—1955 zaradi v zadnjih letih doseženih uspehov pri uporabi agrotehničnih ukrepov,

splošnega izboljšanja kmetijske pospeševalne službe, posebno pa zaradi doseženega napredka v živinoreji.

Po posameznih strokah kmetijske proizvodnje je predvidena v letu 1957 v primerjavi z leti 1955 in 1956 take raven proizvodnje (vrednost proizvodnje, izražena v milijonih dinarjev, je izračunana po cenah leta 1956):

	1955	1956	1957	1956 1957 1957		
				1955	1955	1956
Poljedelstvo	2250,3	2068,2	2180,0	92	97	105
Sadjarstvo	299,4	194,7	194,4	65	65	100
Vinogradništvo	769,1	423,6	619,9	55	81	146
Živinoreja	1164,1	1253,3	1297,3	108	112	104
Domača predelava	1098,9	539,8	748,8	49	68	139
Ribištvo	145,9	239,0	263,1	164	180	110
Kmeč. gozd. in ostalo	420,0	429,2	431,3	105	103	100
Skupaj:	6147,7	5147,8	5734,8	84	94	112

Kmetijska proizvodnja je bila v letu 1956 slabša predvsem zaradi posledic ostre zime in pomladanske pozebe, slabega vremena, ki je zaviralo poljska dela ter poletne in jesenske suše v obalnem pasu.

Pridelek žit je bil izredno slab. Zaradi pozebe je bilo uničenih 30—40% posevka pšenice, razen tega je zaradi neugodnih vremenskih razmer poleglo okrog 30% žitne površine. Proizvodnja vrtnin ni v letu 1956 bistveno odstopala od leta 1955, po vrednosti pa je bila ta proizvodnja precej nižja zaradi nižjih odkupnih cen primicij (predvsem zgodnjega krompirja) in večjih količin krompirja prodanega v industrijsko predelavo (zaradi prašne hrastavosti v občinah Pivka in Postojna). Slabša je bila proizvodnja paradižnika, graha, paprike, čebule in fižola v stročju, medtem ko so pridelali več krompirja in fižola v zrnju.

Proizvodnja krompirja v zadnjih letih narašča bolj kakor katerekoli druge kulture in bo treba zaradi tega že v letu 1957 pristopiti k organizaciji industrijske predelave krompirja, zlasti glede na možnost, da se v ta namen izkoristijo silosi in skladišča v Prestranku.

Glede na vse navedeno je pričakovati, da bo v letu 1957 za 5% boljše poljedelska proizvodnja, če bo letina odgovarjala petletnemu povprečju.

Sadarska proizvodnja je bila v letu 1956 za 35% slabša od leta 1955, vendar še vedno na ravni petletnega povprečja. Zato računamo na enako raven sadarske proizvodnje tudi v letu 1957. V letu 1956 je skoraj popolnoma izpadel pridelek južnega sadja, posledice lanskoletne pozebe pa bodo vplivale tudi na pridelek tega sadja v letu 1957.

Vinogradniška proizvodnja je utrpela v letu 1956 največji izpad. Povečanje te proizvodnje je v letu 1957 predvideno ne samo zaradi predvidene povprečne letine, ampak tudi ob upoštevanju prvih pridelkov na kompleksih vinogradov, ki so jih zasadili v preteklih letih.

V živinoreji lahko ugotovimo precejšen porast proizvodnje v primerjavi z letom 1955. Ta porast, ki je tudi razviden iz povečanega odkupa živine in živinorejskih proizvodov, je rezultat splošnega izboljšanja kondicije živine zaradi dobrega pridelka krme tako v letu 1955 kakor v letu 1956. V letu 1956 so kmetijske zadruge prodale kmetom skoraj 2-kratno količino močnatih in drugih krmil v primerjavi z letom 1955. V letu 1957 računamo s sorazmerno manjšim porastom živinorejske proizvodnje zaradi slabše kvalitete pridelanega sena v letu 1956 (vlažno vreme v juniju in juliju).

Prirodne spremembe bi v letu 1956 imele še hujše posledice, če bi ne bilo nadaljnega napredka kmetijske pospeševalne službe, več razpoložljivih sredstev za izvajanje tehničnih ukrepov in povečanega investicijskega vlaganja predvsem pri splošnih kmetijskih

zadrugah. To vlaganje je zlasti ojačalo mehanizacijo in s tem omogočilo boljše in pravočasnejšo obdelavo zemlje.

Potrošnja umetnih gnojil je v letu 1956 nazadovala v primerjavi z letom 1955. Kmetijske zadruge so v letu 1955 prodale 4396 ton umetnih gnojil, v letu 1956 pa samo 3240 ton ali za 26% manj. Z zveznim družbenim planom je predvideno, da bo v letu 1957 na razpolago za 50% več umetnih gnojil kakor v letu 1956. To bo omogočilo, sedaj ko so odstranjena nesorazmerja v cenah teh gnojil, povečanje njihove potrošnje.

Velik napredek smo v letu 1956 dosegli v mehanizaciji kmetijstva. Število traktorjev se je od leta 1955 povečalo za več kot 50% (od 44 na 68), število enoosnih vlačilcev pa od 6 na 42. Nabavili smo tudi večje število traktorskih plugov, motornih škropilnic, motornih kosilnic, namakalnih naprav in drugih poljedelskih strojev. Mehanizacija kmetijstva je posebno napredovala v obalnem področju, kjer odpade sedaj že 1 traktor na vsakih 260 ha obdelane zemlje (njiv, vinogradov in sadovnjakov). V letu 1957 si je treba predvsem prizadevati, da se poveča mehanizacija na drugih področjih okraja, kjer je sedaj 1 traktor komaj na vsakih 470 ha obdelane zemlje. V obalnem področju je treba težiti za čimbolj smotrnim in doslednim izkoriščanjem razpoložljive mehanizacije. Posebno skrb je treba posvetiti vzdrževanju te mehanizacije.

Uspehi na področju pospeševanja kmetijstva, ki so dali v preteklih letih odlične rezultate, se morajo v nezmanjšanem obsegu izvajati tudi v letu 1957.

Izboljšati je treba kakovost semen z uvajanjem državnih posestvih. Nadaljevati je treba s poskusi v aprobacije semenskih žit in proizvodnje semen na kmetijstvu. V večji meri je treba uveljavljati spremembe v strukturi koriščenja kmetijskih površin v smeri gojitve rentabilnejših kultur. Razen intenzivnejše gojitve zgodnje povrtnine in sadja je treba povečati strniščno sadnjo krompirja in drugih vrtnin namesto manjvrednih posevkov. Posebno pažnjo je treba posvetiti zelo rentabilni gojitvi vrtnih jagod v obalnem področju. Preprečiti je treba nadaljnje nazadovanje gojitve tega sadeža, ki se sedaj zaradi okužb in degeneracije omejuje le še na 30 ha.

V sadjarstvu je treba nadaljevati z asanacijo sadnega drevja, posebno glede na zaščito dreves, ki so utrpela škodo zaradi slabih vremenskih razmer v letu 1956. Rajonizacijo sadjarstva, ki je že začrtana v glavnih obrisih, je treba podrobneje proučiti in določiti.

V vinogradništvu je treba pospešiti obnovo vinogradov, ker je še vedno nesorazmerna s površinami starih, že nerentabilnih vinogradov.

V živinoreji je treba nadaljevati s selekcijsko službo in razširiti molzno kontrolo, ki se je do sedaj uveljavila komaj v 25 zadrugah, ter jo izpopolniti tudi na kontrolo tolšče. Umetno osemenjevanje, ki je do sedaj pokazalo dobre uspehe v občini Ilirska Bistrica, je treba v letu 1957 razširiti na vse tiste občine, kjer so se v preteklosti pojavljala kužna obolenja (Pivka, Divača in Sežana). Zagotoviti je treba nakupe kvalitetnih bikov semenjakov in nadaljevati z napori za postopno zamenjavo vse neproduktivne živine z rodovniško.

Za razvoj kmetijske proizvodnje v okraju je velikega pomena ustanovitev združenih poslovnih proizvajalnih zvez. Razen vsestranske strokovne in tehnične pomoči, ki jo bodo proizvajalne zveze nudile kmetijskim zadrugam pri izvajanju naštetih ukrepov za pospeševanje kmetijstva, bodo te zveze zlasti aktivno delovale pri ureditvi vseh nerešenih vprašanj in neizkoriščenih možnosti kmetijske proizvodnje v okraju.

Važen prispevek razvoju kmetijstva, posebno na obalnem področju bo v letu 1957 tukajšnja izpostava kmetijskega inštituta Slovenije. Ta izpostava se bo bavila predvsem s proučevanjem vseh možnosti izkoriščanja prednosti tukajšnjega prirodnega kompleksa, posebno glede uvajanja specifičnih kultur in proučevanja asortimentov, ki se odlikujejo po zgodnosti, odpornosti proti boleznim in vremenskim neprilikom in po višini pridelka. Delo inštituta je treba razširiti.

Velikega pomena za razvoj kmetijske proizvodnje obalnega področja bodo tudi melioracije, ki jih bo v letu 1957 v povečanem obsegu pričela izvajati Vodna skupnost v Kopru. Te melioracije se bodo nanašale na ureditev do sedaj deloma zamočvirjenih in zasoljenih zemljišč ter na namakanje suhih zemljišč na področju rek Rižane, Badaševice in Dragonje ter morskih zalivov Strunjan, Sv. Lucija in Sečovlje.

Dajatve kmetov na račun dohodnine, občinskih doklad in taks ne bodo bistveno povečane v primerjavi z letom 1956. To povečanje bo skladno s planiranim porastom narodnega dohodka privatnega kmetijstva.

Splošno družbeni sektor kmetijstva

Družbeni proizvod splošno družbenega sektorja kmetijstva (kmetijska posestva in delovne zadruge) bo po planu za leto 1957 porasel takole:

	Realizacija	%	%	Družb. proiz.	%	%	Plače	%	%	Sam. razp.	%	%
1955	157.579	100		79.423	100		50.695	100		1264	100	
1956	156.684	99	100	90.818	114	100	55.618	110	100	2087	165	100
1957	175.822	111	112	105.169	132	116	60.361	119	108	3366	268	161

Slabša letina v letu 1956 prihaja do izraza tudi v realizaciji celotnega dohodka kmetijskih posestev. Ta je ostala na isti ravni v primerjavi z letom 1955 kljub višjim cenam, prvim učinkom vloženih investicij in realizaciji, ki jo je doseglo na novo ustanovljeno kmetijsko posestvo Seča.

Porast družbenega proizvoda je bil v letu 1956 večji kakor porast celotnega dohodka deloma zaradi spremembe v strukturi investicij, ki jih v lastni režiji izvajajo nekatera posestva, in deloma zaradi povečane delovne storilnosti.

Za leto 1957 planirajo večjo proizvodnjo posebno kmetijska posestva obalnega področja. Za približno 65% bo večja proizvodnja (izvajanje investicij v lastni režiji, pri tem ni upoštevano) pri kmetijskih posestvih Brič in Črni kal, znatno bo večja proizvodnja kmetijskega posestva Seča, posestva Ankarani—Škocjan pa za 14%. Izmed živinorejskih posestev bo največ povečalo proizvodnjo kmetijsko posestvo Razdrto (za 33%), druga posestva pa planirajo večjo proizvodnjo od 2%

(Landol, Hruševje) do največ 10% (Pivka). V letu 1956 ne bo po predhodni oceni nobeno izmed kmetijskih posestev zaključilo poslovanja z izgubo. Nekatere kmetijske organizacije so prejele proračunsko subvencijo za kritje posledic zimske pozebe (Cvetje) in za premostitev ustanovitvenih težav (Seča).

Glede na vlogo kmetijskih posestev družbenega sektorja, kot vzornih objektov naprednega kmetijstva ter glede na dosedanje investicijsko vlaganje v ta posestva in na večjo možnost uporabe najučinkovitejših agrotehničnih ukrepov je vsekakor planirano povečanje družbenega proizvoda (za 16%) dokaj skromno, ako upoštevamo, da je predvideno za leto 1957 splošno povečanje kmetijske proizvodnje v okraju za 12%. Pri tem pa moramo vsekakor upoštevati, da je bilo težišče dosedanjega investicijskega vlaganja v kmetijska posestva na obnovi dolgoletnih nasadov in bo učinek tega vlaganja prišel do izraza komaj čez nekaj let. Upoštevati je treba tudi, da so vsa živinorejska posestva, z izjemo Prestranka nedograjena.

Tako je občutno nesorazmerje med krmno bazo teh posestev in možnostmi za rejo živine, ki je omejena zaradi nezadostne zmogljivosti gospodarskih poslopij.

Kmetijska posestva morajo posvetiti posebno skrb povečanju hektarskih donosov, ki so sedaj prenizki glede na okrajna povprečja.

V letu 1956 smo bolj sistematično proučevali perečo problematiko investicijske izgradnje kmetijskih posestev. Tako imajo že izdelane in odobrene investicijske programe kmetijska posestva Brič, Črni kal, Škocjan—Ankaran, Razdrto, Mala Bukovica, Odolina, Pivka in deloma Seča. V letu 1957 je treba izdelati investicijske programe za vsa druga kmetijska posestva. Skupna višina potrebnih sredstev za investicije po vseh teh programih znaša okrog 550 milijonov dinarjev, od katerih bo mogoče le en del realizirati v letu 1957. Letos bodo na razpolago za kmetijstvo iz splošnega investicijskega sklada znatno večja sredstva. Zagotovitev teh sredstev za potrebe investicijske izgradnje naših posestev je odvisna predvsem od ekonomsko dobro utemeljenih elaboratov. Predvideno je, da bo težišče investicijske izgradnje državnih posestev v letu 1957 na:

1. Dokončanju vinogradniških in sadjarskih nasadov posestev Brič, Škocjan—Ankaran in Črni kal, zasaditvi 21 ha vinogradov in sadovnjakov na že zri-golanih površinah posestva Škocjan—Ankaran in zri-golanju 20 ha tudi za vinograde in sadovnjake namenjenih površin kompleksa Rete;

2. Gradnji gospodarskega središča za kmetijsko posestvo Črni kal;

3. Izkoriščanju vseh možnosti za intenzivno vrtnarsko proizvodnjo, posebno glede do sedaj zanemarjene možnosti namakanja zemljišč na posestvih Brič (Koštabona) in Seča;

4. Postopni gradnji in adaptaciji gospodarskih poslopij, silosov in gnojničnih jam na posestvih Razdrto, Hruševje, Landol, Mala Bukovica, Zabiče in Odolina. Na teh posestvih bo treba vzporedno izboljšati tudi kvaliteto krme z melioracijo zamočvirjenih zemljišč;

5. Dopolnitvi mehanizacije kmetijskih posestev v primerih, ko je še potrebna in ekonomična.

Vzporedno z investicijsko izgradnjo je treba na državnih posestvih reševati tudi druge probleme, ki jim do sedaj nismo posvetili dovolj pozornosti.

V širšem obsegu je treba pristopiti k najuspešnejši obliki nagrajevanja v kmetijstvu, k nagrajevanju od količine proizvodov. Ta način nagrajevanja so v posameznih primerih, predvsem v živinorejski proizvodnji, posestva že vpeljala z uspehom. S primernim sistemom nagrajevanja bo postopoma rešen tudi problem kadrov na kmetijskih posestvih. S tem bomo zagotovili delovno silo s kvalifikacijskimi sposobnostmi in zainteresiranostjo do dela. S sedanjim načinom delitve dohodka v kmetijstvu so tudi odpadle ovire, ki so povzročale oblikovanje nižjega nivoja plač na kmetijskih posestvih v primerjavi z drugimi panogami.

Ker dosedanji poskusi arondacije kmetijskih posestev na prostovoljni bazi niso rodili uspehov, naj v letu 1957 kmetijska posestva pristopijo k sestavi arondacijskih načrtov in jih predlagajo pristojnim organom v postopek.

V letu 1957 bo vsako posestvo izdelalo perspektivni program, na podlagi katerega bo mogoče tudi sedanjim kadrom uvajati rentabilno in sodobno gospodarjenje.

Kmetijske zadruge

V letu 1957 je planiran za posamezne dejavnosti kmetijskih zadrug tale celotni dohodek:

v 000/din	1955	1956	1957	1956	1957	1957
				1955	1955	1956
Ekonomije in posestva	10.345	14.270	17.030	137	164	119
Pospeševanje kmetijstva	10.813	15.623	22.826	145	212	147
Predelovanje kmet. proiz.	43.785	66.227	59.873	152	137	91
Transport	80.223	82.412	84.412	102	105	103
Trgovina na drobno	1.408.731	1.483.790	1.558.952	105	111	195
Odkupi	1.314.372	1.730.000	1.878.728	132	143	109
Gostinstvo	200.504	166.535	161.980	83	81	97
Obrt in ostalo	468.927	388.846	380.095	83	81	97
Skupaj	3.537.000	3.947.703	4.163.896	111	117	106

Družbeni proizvod kmetijskih zadrug pa bo takole porastel:

	Družb. proizvod.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	445.431	100		156.592	100		105.359	100	
1956	475.942	107	100	148.000	94	100	92.602	88	100
1957	523.492	117	110	155.587	99	105	119.777	113	129

Največji porast je zabeležen prav pri dohodkih, ki izvirajo iz neposrednega kmetijskega udejstvovanja zadrug, kar je predvsem pripisati povečanim storitvam strojnih odsekov. Vrednost predelave kmetijskih proizvodov bo v letu 1957 nižja zaradi izpada dohodka oljarn. Visok porast je bil v letu 1956 zabeležen pri odkupih, zaradi povečanega odkupa preko zadrug nekaterih proizvodov, ki so jih prej odkupovala neposredno specializirana trgovska podjetja. V letu 1956 je namreč odpadlo na kmetijske zadruge že 80% evidentiranega odkupa. V letu 1955 ta procent ni bil večji od 60%. V letu 1957 je planiran večji odkup zaradi pričakovane boljše letine. Gostinska in obrtna dejavnost kmetijskih zadrug kaže tendenco padanja zaradi opuščanja nerentabilnih obratov. Posebno je bila skržena od leta 1955 do leta 1956 v nekaterih zadrugah zelo močna obrtna gradbena dejavnost.

Dobiček se je v letu 1956 zmanjšal zaradi odvajanja novih obveznosti (obresti na osnovna sredstva, stanovanjski prispevek itd.) in zaradi izpada konjunkturalnih dobičkov, ki so jih nekatere zadruge v letu 1955 dosegle s prometom zelo zgodnje povrtine.

Kljub povečanemu obsegu prometa ni bistvenih sprememb v številu zaposlenih in višini plačnih skladov zadrug. Posebno v odkupni dejavnosti je še vedno pereč problem kadrov. Ti kadri so večinoma nekvalificirani, kar ima za posledico ne samo nestrokovno manipulacijo z odkupljenim blagom, temveč tudi prekomerno angažiranje upravnih odborov v trgovske posle. Tako zanemarjajo ti odbori svoje osnovne funkcije na področju pospeševanja kmetijstva. V letu 1956 je OZZ del odobrene kotizacije namenila posebnemu skladu za vzgojo kadrov. Potrebno je, da se v tem pogledu začeto delo nadaljuje tudi v letu 1957.

Tudi vprašanje skladišč otežava odkupno poslovanje zadrug. Skoraj ena tretjina zadrug, med katerimi so tudi take z močno odkupno dejavnostjo, je brez vsakega skladišča. Nezadostna in neodgovarjajoča so tudi skladišča pri večini drugih zadrug.

Poseben problem v zadrugah predstavlja nerentabilnost nekaterih trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov. Tako se del dobička, ki se ustvarja z odkupi, odteguje namenski uporabi za regresiranje izgub te dejavnosti. V večini primerov so te izgube posledica neproučene strukture cene in premajhne kontrole upravnih odborov nad dejavnostjo teh obratov.

Kmetijske zadruge bodo pobudnik in neposredni izvajalec naštetih ukrepov za pospeševanje kmetijstva. Pred zadrugami pa so v letu 1957 tudi važne naloge na področju investicijske izgradnje. Posebno skrb morajo zadruge zlasti obalnega področja posvetiti ekonomijam, ki bodo izkoriščale optantsko zemljo. Na teh ekonomijah je treba v prvi vrsti rešiti vprašanje vzreje živine, da se tako zagotovi produkcija hlevskega gnoja in prepreči dehumizacija tal, ki jo povzroča intenzivna gojitev vrtnin z veliko uporabo umetnih gnojil. Vso pažnjo morajo posvetiti izgradnji ekonomij predvsem kmetijska zadruga Koper, Dekani, Strunjan, Izola in Gračišče. Izgradnja teh ekonomij naj bo ori-

entirana prvenstveno na proizvodnjo, namenjeno oskrbi obalnih mest z zelenjavo. Posebno pozornost naj zadruge v letu 1957 posvetijo izkoriščanju pašnikov in melioraciji (čiščenje, kalcifikacija in fertilizacija) teh do sedaj tako zanemarjenim površinam. To posebno velja za pašnike v območju KZ Podgorje, ki jih je treba uporabiti za vzrejo ovc, zlasti glede na že zgrajene in neizkoriščene ovčarnike na Slavniku. Možnost uvajanja ovčereje naj proučijo tudi druge zadruge, kjer so za to pogoji.

V investicijski izgradnji zadrug naj ima prednost tudi gradnja in ureditev skladišč. Ta naj bo v skladu s proizvodnimi zmogljivostmi odkupnega območja. Najizrazitejše so v tem pogledu potrebe pri zadrugah Sv. Anton, Šmarje, Sv. Lucija, Brezovice, Jelšane, Bač, Knežak, Zabiče, Prem, Bukovje, Vreme in Slivje. Izpopolniti bo treba v letu 1957 tudi prevozna sredstva pri nekaterih zadrugah v občinah Hrpelje, Divača, Ilirska Bistrica, Sežana in Postojna.

Ribištvo

V tej stroki kmetijske proizvodnje ugotavljamo v zadnjih letih največji vzpon, kar je razvidno tudi iz naslednjega prikaza:

	Realizacija	%	%	Družb. proizv.	%	%	Plače	%	%	Sam. razp.	%	%
1956	360.088	138	100	219.088	191		56.581	100		9.415	100	
1955	261.643	100		115.086	100	100	94.908	168	100	45.506	482	100
1957	384.600	147	107	237.874	206	108	89.884	160	95	56.398	599	124

Uspehi na področju ribištva v zadnjih letih so tudi razvidni iz tele primerjave fizičnega obsega ulova:

	1939	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957
Skupni ulov ton	2180	2218	2050	2236	918	522	1055	1274	1523	2456	2910
V tem družb. sektor	—	2218	2050	2236	918	522	703	1155	1482	2401	2845

Na povečani obseg ulova so predvsem vplivale v preteklih letih vložene investicije za nabavo, popravilo in gradnjo ribiških ladij, katerih število je naraslo od 25 v letu 1955 na sedanjih 31. To število bodo do konca leta 1957 povečali še za 2 ladji. V zadnjih letih so tudi izboljšali opremo ribiških podjetij, izpopolnili radio-telefonske zveze, zlasti pa organizacijske sposobnosti ribiških podjetij pri prevzemu prevozov in prodaje rib. V zadnjih letih je bila tudi razmeroma ugodna migracija rib ob zapadni istrski obali. Važen činitelj, ki je vplival na povečanje ulova, je bila tudi uvedba sistema nagrajevanja ribičev po načelu plačevanja od količine proizvodov. To je vplivalo tudi na zniževanje materialnih stroškov.

Izmed obeh ribiških podjetij je v preteklem letu pokazalo posebno vsestranski uspeh podjetje »RIBA« Izola. Podjetje »RIBIČ« Piran je še vedno v težavah zaradi prvotne usmeritve investicijske izgradnje na tunolov. Preorientacija na lov drobne sinje ribe mu bo v znatni meri olajšala finančni položaj, ker je obremenjeno z visokimi dajatvami za odplačevanje vložnih družbenih sredstev.

Po fizičnem obsegu je plan za leto 1957 sicer večji od leta 1956, vendar temelji na nekoliko nižjem povprečju ulova na ribiško enoto. Smatramo, da je bilo to povprečje v preteklem letu visoko glede na posebno ugoden lov ob koncu leta. Večji plan proizvodnje v primerjavi z lanskoletno realizacijo je predviden samo za podjetje »RIBIČ«. Vendar je kljub temu za to podjetje, glede na težave v katerih se nahaja, še vedno planiran nižji ulov na ribiško enoto kakor pri podjetju

»RIBA« (80 ton namesto 100 ton). V letu 1957 mora podjetje odstraniti tehnične in druge pomanjkljivosti v svojem poslovanju, ki povzročajo to razliko.

Pretežni del ulova rib je namenjen oskrbovanju lokalne, predelovalne industrije. Cene, ki so bile osnova za sestavo plana ribiških podjetij, so vskladili s cenami, po katerih je obračunala materialne stroške predelovalna industrija. Te cene so v glavnem tiste, ki so jih oblikovali novembra 1956 (sardele 100.— din za kg, sardoni in skuše 85 din za kg, palamide 250 din za kg in domača tuna 310.— din za kg). Ta nivo cen zagotavlja oblikovanje primerne akumulacije tako v ribiških podjetjih kakor tudi v predelovalni industriji. Podjetjem se priporoča, da se pridržijo tako vsklajene razmerja cen.

Skladi, ki se oblikujejo v ribištvo, bodo uporabljeni za nadaljni razvoj te panoge.

V letu 1957 je treba v ribištvo še nadalje izpopolniti sistem nagrajevanja (posebno pri podjetju »RIBIČ«), z odstranitvijo nesorazmerij, ki povzročajo oblikovanje različnega nivoja plač ob enaki storilnosti v obeh ribiških podjetjih. Določiti je treba tudi pravilno razmerje med plačami v ribištvo našega okraja v odnosu na druga področja FLRJ. Glede na vse to je v planu predviden nekoliko nižji znesek plač kakor v letu 1956.

Posebno skrb je treba še nadalje posvetiti vzgoji ribiških kadrov. Predvideva se, da bodo postranske dejavnosti ribiških podjetij ostale več ali manj na isti višini kakor v letu 1956.

IV. poglavje

GOZDARSTVO

Fizični obseg sečnje gozdov se bo po glavnih sortimentih in kategorijah v letu 1957 gibal takole:

	Količine v m ³ Indeksi v %					
	1955	1956	$\frac{1956}{1955}$	1957	$\frac{1957}{1955}$	$\frac{1957}{1955}$
SEČNJA SKUPAJ	113.800	139.775	122	128.900	113	92
Od tega:						
iglavci	50.755	68.855	135	64.600	127	93
listavci	63.045	79.120	112	64.300	102	91
Iz državnih gozdov	60.542	79.680	131	70.200	116	88
Iz privatnih gozdov	53.258	60.095	112	58.700	110	98
Za blagovni promet	76.929	96.371	125	83.100	108	86
Neblagovni promet	36.871	43.404	117	45.800	124	106
Drva za kurivo skupaj	42.916	53.063	124	47.771	111	90
Iz državnih gozdov	25.376	22.884	90	19.121	75	84
Iz privatnih gozdov	17.540	30.179	172	28.650	163	95

Iz tega je razvidno, da bo sečnja v letu 1957 približno za 8% nižja od sečnje dosežene v letu 1956, vendar za 13% večja kot je bila v letu 1955. Predvideva se, da bo posekano v gozdovih okrajnega področja, ne glede na sektor lastništva, skupno 128.900 m³ lesne mase. Od te količine odpade na drežavne gozdove 70.200 m³, na privatne in zadružne pa 58.700 m³. Letni prirastek v naših gozdovih znaša 170.096 m³ bruto lesne mase, tako bo količina predvidena za sečnjo v letu 1957 zajela 89% letnega prirastka s čemer bo zagotovljeno še nadaljno izboljšanje, ne samo obstoječih količin po hektarski površini, temveč tudi povečanje prirastka iz leta v leto, kar je popolnoma v skladu z gozdarsko ekonomiko na našem področju.

Predvideno je, da bo posek v zadružnih in privatnih gozdovih prekoračil za 4% normalni enoletni prirastek to pa zato, ker se v zadnjih letih v teh gozdovih zaradi nezainteresiranosti lastnikov ni sekalo v planiranih količinah. Razlogi za to so razni, predvsem pa visoki transportni stroški lesa, gozdna taksa, razmeroma dobri dohodki kmetov iz drugih virov (dobra sadna letina itd.).

Na količino namenjeno poseku v letu 1957 odpade na iglavce 64.600 m³, na listavce pa 64.300 m³. Pri tem je v odnosu na prejšnja leta občutno zmanjšano izkoriščanje listavcev. V absolutni številki znaša to zmanjšanje nasproti letu 1956 za 6500 m³. Ti ukrepi so potrebni zaradi manjšega povpraševanja po tej vrsti lesa, bodisi na domačem trgu, kakor tudi na inozemskem. Količina 64.600 m³ iglavcev predstavlja skrajno mejo poseka v letu 1957, medtem ko je naznačena količina listavcev minimalna in se v danih pogojih sme prekoračiti.

S količino 128.900 m³ neto lesne mase, bodo obrati za predelavo lesa na območju okraja v glavnem zadovoljeni. Nezadostne bodo količine lesa listavcev. Primanjkljaj bodo industrijska podjetja krila iz področij izven okraja.

Stanje naših gozdov in ostali gospodarski činitelji zahtevajo vskladitev žagarskih kapacitet z normalnim izkoriščanjem gozdov. To je nujno storiti že v najbližji bodočnosti, ali z omejitvijo obsega ali pa celo z ukinitvijo obratov, ki nimajo vseh ekonomskih pogojev za racionalno in najrentabilnejšo proizvodnjo.

Količinsko znižanje sečnje za leto 1957 je nastalo v glavnem zaradi administrativno teritorialne spremembe, s priključitvijo področja Leskove doline okraju Ljubljana.

Od posekanega lesa v letu 1957 je namenjeno za blagovni promet 83.100 m³ lesa, medtem ko za neblagovni promet 48.500 m³. Pri tem bo drv 47.122 m³, glavni del te količine gre za lastno porabo in sicer 32.910 m³, medtem ko je namenjeno za trg le 14.212 m³, kar pa seveda ne bo zadostno za kritje potreb ostal-

lega prebivalstva, ki je vezano samo na blagovni promet. Zato bodo morala podjetja iz te trgovske dejavnosti usmeriti svoje poslovanje na preskrbo prebivalstva s potrebno kurjavo iz drugih virov in po možnosti pokriti primanjkljaj drv z drugimi gorivi, kot sta premog in plin butan.

Za tehnično predelavo je namenjeno 56.203 m³ neto lesne mase. Od tega odpade na blagovni promet 50.293 m³ medtem ko bo 5910 m³ krilo lokalne zahteve.

Za kemično uporabo bo posekano 14.746 m³ neto celuloznega lesa, jamskega lesa pa 7100 m³. Medtem ko zgoraj naznačene količine lesa namenjene za tehnično predelavo in lokalno potrošnjo predstavljajo skrajno mejo poseka v letu 1957 (izvemši listavcev), so količine jamskega lesa in celuloze mišljene najnižje in si je treba prizadevati, da bodo prekoračene. To je nujno zaradi velikih potreb kemične predelovalne industrije in rudnikov.

Glede na gravitacijo posameznih področij, se bo sečnja vršila tako, da bodo z lesno maso posameznih področij krite v glavnem potrebe najbližjih obratov zato, da se prepreči nepotrebno prevažanje lesa.

Dela na negi in gojitvi gozdov bodo ostala na lanski ravni. Posebne pozornosti bo še nadalje deležno pogozdovanje površin, ki so zaradi neracionalne sečnje razredčene in pa kraških predelov. To je potrebno v gozdovih zadružnega in privatnega sektorja, kjer je stanje lesne mase na ha zelo nizko in daleč pod normalo. V gozdovih SLP v sklopu Gozdnega gospodarstva je to stanje znatno boljše. Na kraških goljavah bodo izvršene letos nove pogozditve na površini približno 400 ha.

Tudi v letu 1957 se bo nadaljevalo s saditvijo hitro rastočih listavcev, posebno topole, na celotnem področju okraja predvsem pa na istrskem predelu, kjer so za to dani naravni pogoji.

Uprava za gozdarstvo bo posvetila vso pozornost organizaciji za zaščito gozdov pred požari. To velja prvenstveno za področja ob železniških progah. S tem v zvezi se bo nadaljevalo z zidanjem zaščitnih zidov, s čiščenjem zaščitnih pasov itd. V letu 1957 se bo pričelo z gradnjo ceste Podgora—Špilje v dolžini 4 km, kar bo olajšalo dostop za izkoriščanje približno 400 ha dobrega gozda.

Opravljeni bodo dela na regulaciji hudournikov v Gabrovici in Sočergi povezano s pogozdovanjem. Za izboljšanje življenjske ravni in ureditev razmer gozdarskega kadra se bo tudi letos nadaljevalo z gradnjo logarnic.

Javna gozdarska služba bo skrbela za pravilno sečnjo lesa v smislu stalnega izboljševanja in večanja lesne mase in s tem lesnega prirastka po hektarski enoti, zlasti še v gozdovih, kjer je stanje nezadovoljivo.

V. poglavje

GRADBENIŠTVO

Predvideni obseg gradbenih storitev bo v letu 1957 znašal eno milijardo 720 milijonov dinarjev, kar je za 7,4% več kot v letu 1956, toda še vedno za 38,5% manj, kot je znašala realizacija v gradbeništvu leta 1955.

	Realizacija	%	%	Družb. proiz.	%	%	Plače	%	%	Dobiček	%	%
1955	2.797.607	100		922.840	100		385.223	100		283.491	100	
1956	1.601.181	57	100	600.472	65	100	269.568	70	100	107.860	38	100
1957	1.720.600	62	107	648.091	70	108	276.987	72	103	112.705	40	104

Izredno nagel padec gradbenih storitev od 2 milijard 798 milijonov dinarjev leta 1955 na komaj 1 milijardo 601 milijon dinarjev v letu 1956 zahteva temeljito obdelavo problematike gradbene dejavnosti na splošno, še posebej pa obdelavo elementov strukture cene gradbenih storitev.

Nastala situacija v letu 1956 je privedla gradbena podjetja do tega, da so za pridobitev dela ponujala na licitacijah do 34% nižje cene kot pa je znašala razpisana vsota investitorja. Povprečno znižanje je pri nekaterih razpisih znašalo kot sledi: Pošta Portorož 21,7%; Stanovanjski šestorčki Valdoltra 20,6%; Dom oddiha SZDLJ Strunjan 8,9%; Pošta Koper 21,7% itd.

Tako občutno znižanje cen gradbenih storitev je narekovala preusmeritev investicijske politike v letu 1956 tako v pogledu sredstev kot strukture investicij in je tudi rezultat izkoriščanja notranjih rezerv in boljše organizacije dela na temeljitejših predračunih. V mnogih primerih pa je šlo znižanje v breme neizpolnjevanja družbenih obveznosti, skladov podjetja in celo v breme zaposlene delovne sile. Pri izvajanju del so nekatera podjetja skušala nadoknaditi svoje izgube na račun kvalitetne izvedbe zaradi česar je nujno, da investitorji skrbijo za kvalitetno nadzorno službo. Materialni stroški so namreč od 67,0% prodajne cene gradbenih uslug v letu 1955 padli v letu 1956 na 62,5%. V družbenem planu za leto 1957 je predvideno gibanje materialnih stroškov na ravni iz leta 1956, vendar za 4,7% nižje od materialnih stroškov gradbenih uslug v letu 1955.

Na tej osnovi in z večjo storilnostjo, za kar bo v letu 1957 potrebno napraviti izbiro polkvalificiranega in kvalificiranega kadra obstoja možnost znižanja cen gradbenih uslug na realni osnovi za približno 6%. Pri tem bo nujno proučiti perspektive nadaljnega razvoja ali sploh obstoja gradbenih podjetij v

obstojećih formacijah. Kapaciteto gradbenih podjetij bo potrebno vskladiti in podrediti konkurenčni sposobnosti, prodati nepotrebna osnovna sredstva in preusmeriti ob stanovanjski izgradnji dejavnost gradbenih uslug, razen novogradenj, tudi na obnovo obstoječega stanovanjskega fonda. Konkurenčna sposobnost pride še posebno do izraza, ker odpade na zunanja podjetja 52,4%, na domača gradbena podjetja pa 47,6% celotne predvidene realizacije za leto 1957. Pri tem bodo angažirane kapacitete domačih podjetij s približno 62,3%.

Posebni poudarek bo v letu 1957 na ekonomsko družbeni vlogi projektantskih organizacij in zavoda za stanovanjsko izgradnjo, ki bodo morali pri izdelavi projektov upoštevati varčevanje pri izvajanju gradbenih storitev ob nakazanem stanju v gradbeništvu in zoževanju investicijskih sredstev. To bo projektantskim organizacijam in zavodu omogočeno zlasti z izbiro strokovnega kadra in z resnejšim proučevanjem ekonomičnejših gradbenih elementov.

Z reševanjem vseh nakazanih momentov posebno pa s tesnim sodelovanjem projektantskih in gradbenih organizacij ter zavoda za stanovanjsko izgradnjo bo v letu 1957 možna solidnejša obdelava projektantskih uslug za adaptacije kakor tudi novogradnje, možno pa bo tudi smotrnejše izkoriščanje kapacitet in zaposlene delovne sile z namenom nadaljnega znižanja cen gradbenih uslug in izboljšanja kvalitete gradbenih del.

VI. poglavje

PROMET

Po fizičnem obsegu transporta in uslug bo promet v primerjavi z realizacijo doseženo v letu 1955 in 1956 skoraj v vsej dejavnosti v letu 1956 večji. Po posameznih storitvah bo tak:

	Enota mere	Realiz. v letu 1955 količ.	Ocena realiz. v letu 1956		(1955 = 100) Plan za leto 1957		
			količ.	% 56/55	količ.	% 57/56	% 57/56
Potniški promet	p/km	35.351.000	46.704.000	132	49.348.000	140	106
Blagovni promet	t/km	16.369.000	16.655.000	102	16.614.000	101	99
Uslužnostne storitve	N/u	511.000	391.000	77	485.000	95	124
Pomorski promet	000t/M	358.000	1.146.000	320	1.354.000	378	118
Dolga plovba	000t/M	355.000	1.144.000	322	1.351.000	380	118
Obalna plovba	000t/M	3.000	2.000	66	3.000	100	150
Železniški promet	N/u	777.000	727.000	93	733.000	94	101

Prevoz blaga s strani prevoznih podjetij bo neznatno manjši glede na to, da je park v gotovih primerih precej izrabljen in torej vezan na večja popravila, ki bodo nujno zmanjšala njegovo izkoriščanje.

Nasproti letu 1956 se bodo v letu 1957 znatno povečale uslužnostne remontne storitve v delavnicah prometnih podjetij. Vendar ne bo dosežena raven iz leta 1955. K temu povečanju bo v precejšnji meri pripomogla boljše organizacija dela za storitve za odjemalce izven področja okraja in pa deloma boljše turistična sezona.

Potniški promet se bo povečal za 6% nasproti lanskoletnemu zlasti zaradi predvidene boljše turistične sezone. K temu povečanju bo pripomogel tudi nakup štirih novih avtobusov s strani podjetja »SLAVNIK« in pa uvedba novih medkrajevskih in mednarodnih prog s strani podjetja »SLAVNIK«, podjetja »SAP« Ljubljana ter ostalih zunanjih podjetij. Zunanja podjetja bodo vzdrževala v letu 1957 na celotnem področju predvidoma 57 rednih avtobusnih linij in bodo napravile približno 20 milijonov potniških kilometrov.

Promet v dolgi plovbi se bo večal nasproti letu 1956 za 18% glede na to, da bo podjetje »SPLOŠNA PLOVBA« Piran razpolagalo z večjo tonažo plovnih objektov in pa z boljšim izkoriščanjem prevoza z dosedanjo tonažo. »SPLOŠNA PLOVBA« bo v letu 1957 prevozila izven obalnega prometa 1.354 milijonov ton/milje. Poleg tega pa bo »SPLOŠNA PLOVBA« prevozila še 1.400 milijonov ton/milj z ladjami Pohorje, Zelengora, Kornat in Ljubljana, katerih iztržek gre direktno za odplačilo kupljenih ladij v inozemstvu. V obalni plovbi je zabeležen v letu 1956 precejšen padec prometa. Predvideno je, da bo v letu 1957 ta promet prišel v fizičnem obsegu na raven iz leta 1955. To pa zaradi splošnega povečanja proizvodnje v ostalih panogah gospodarstva, ki nujno zahteva povečanje prevozov.

V dela na vzdrževanju železniške proge bo vloženo nekoliko več učinkovitih N/ur kot v letu 1956 vendar pa manj kakor v letu 1955. Obseg teh del je namreč odvisen od stanja posameznih železniških objektov in pa od razpoložljivih sredstev namenjenih za to vzdrževanje.

V finančnih pokazateljih po osnovnih elementih se nasproti rezultatom iz leta 1955 in 1956 predvideva v letu 1957 naslednja dinamika:

Real. količ. 1955	Ocena real. količ. 1956	% 56/55	Plan za leto 1957	količ.	% 57/55	% 57/56
-------------------	-------------------------	---------	-------------------	--------	---------	---------

SKUPAJ PROMET

Celotni dohodek	2,022.000	2,823.000	140	3,443.000	170	122
Družbeni proizvod	1,016.000	1,283.000	126	1,559.000	153	122
Plače						
po TP	174.000	221.000	127	257.000	148	116
Dobiček	537.000	464.000	86	704.000	131	151

Želez. promet

Celotni dohodek	244.000	214.000	88	211.000	86	99
Družbeni proizvod	110.000	85.000	77	118.000	107	139
Plače						
po TP	49.000	31.000	63	52.000	106	167
Dobiček	32.000	33.000	103	28.000	88	85

Pomorski promet

Celotni dohodek	616.000	1,560.000	253	2,000.000	324	128
Družbeni proizvod	417.000	769.000	184	938.000	225	122
Plače						
po TP	30.000	83.000	277	91.000	303	110
Dobiček	277.000	306.000	110	501.000	181	164

Cestni promet

Celotni dohodek	1,162.000	1,049.000	90	1,233.000	106	117
Družbeni proizvod	479.000	429.000	90	502.000	105	117
Plače						
po TP	95.000	107.000	113	106.000	112	99
Dobiček	228.000	125.000	55	175.000	77	140

Povišanja celotnega dohodka v letu 1957 je prvenstveno pripisovati pomorskemu prometu zaradi novih plovnih objektov podjetja »SPLOŠNA PLOVBA« Piran, v znatni meri pa cestnemu prometu posebno potniškemu, ki bo letos mnogo večji kot v letu 1956 zaradi dejstev, ki so navedena v obravnavi fizičnega obsega prometa.

Družbeni proizvod se bo povečal v istem sorazmerju kot celotni dohodek, medtem ko bo povešanje plač znatno manjše kar pomeni, da se bo storilnost v tej panogi dejavnosti povečala. Relativno znižanje plač v odnosu na celotni dohodek se bo doseglo predvsem v cestnem prometu deloma tudi v pomorskem. Pretežni del dobička v tej dejavnosti bo v letu 1957

dosežen v pomorskem prometu, vendar bo nasproti rezultatom iz leta 1956 v cestnem prometu v novem planskem letu dobiček večji za 40%.

Za dosego postavljenih nalog je potrebno: pravilno vzdrževati vozni park, tako da bodo zastoji zaradi popravil minimalni;

z razpoložljivimi sredstvi nakupiti nova vozila; prevoze organizirati tako, da bodo vozila kar najbolj izkoriščena v obeh smereh;

v remontnih delavnicah organizirati delo na način, da bodo stroški proizvodnje minimalni;

organizirati v koordinaciji s turističnimi in potovalnimi organizacijami kulturni in brezhibni prevoz potnikov;

uvesti nove proge na dosedanjih ali novih relacijah v časovnem razmerju, ki je najprikladnejši za potnike;

upravni organi podjetij morajo poskrbeti za polno zaposlitev svojih delavnic in kjer je možno uvesti delo v več izmenah.

VII. poglavje

TRGOVINA

Celokupna realizacija trgovinske dejavnosti na področju okraja Koper bo v letu 1957 znašala 15,7 milijard dinarjev in sicer bo od tega zneska odpadlo:

na trgovino na debelo	5,7 milijard din
na trgovino na drobno	3,6 milijard din
na zunanjo trgovino	6,4 milijard din

Poleg tega bodo trgovinska podjetja ustvarila še okrog 650 milijonov dinarjev prometa v svojih poslovalnicah na področju sosednjih okrajev:

Naslednji pregled kaže porast blagovnega prometa nasproti doseženi oceni realizacije za leto 1956 in 1955.

	Celotna trgovina	Realizacija	Družbeni proizvod	Plače	Dobiček
Realizacija 1955	14,861.272	1,148.235	210.670	497.897	
Realizacija 1956	16,100.944	1,148.376	236.754	312.186	
Plan 1957	16,625.433	1,232.812	248.423	344.002	
1955=100	1956	108,3	100	112,3	62,6
	1957	111,8	107,3	117,9	69,2
1956=100	1957	103,2	107,3	104,9	110,0

Razvoj blagovnega trgovanja kot posledica povečane proizvodnje v industriji in kmetijstvu ter povečanega uvoza in izvoza blaga nam kaže v primerjavi z letom 1955 12 % porast celotnega prometa, medtem ko nam gornja razpredelnica kaže 3 % povečanje nasproti ocenjenemu iztržku v letu 1956.

Trgovina na debelo	Realizacija	Družbeni plan	Plače	Dobiček	
Realizacija 1955	6,683.516	300.976	75.041	39.617	
Realizacija 1956	6,126.644	305.107	75.505	9.452	
Plan 1957	6,478.320	321.200	82.520	15.914	
1955=100	1956	91,6	101,6	100,7	23,9
	1957	96,9	106,7	109,9	40,1
1956=100	1957	105,7	105,2	109,2	168,0

Trgovina na drobno

Realizacija 1955	3,211.645	217.712	80.788	23.005	
Realizacija 1956	3,595.642	273.269	87.658	8.734	
Plan 1957	3,760.113	300.736	93.103	15.088	
1955=100	1956	111,9	125,5	108,5	37,9
	1957	117,0	138,1	115,2	65,5
1956=100	1957	104,5	110,1	106,2	172,7

Zunanja trgovina

Realizacija 1955	4,966.111	629.547	54.841	435.275	
Realizacija 1956	6,378.658	570.000	73.591	294.000	
Plan 1957	6,387.000	610.876	72.800	313.000	
1955=100	1956	128,4	90,5	134,1	67,0
	1957	128,6	97,0	132,7	71,9
1956=100	1957	100,2	107,1	99,0	106,4

V posameznih strokah je ta porast dokaj različen, tako je pričakovati v trgovini na debelo 2,7%-no povečanje, medtem ko bi dejansko v primerjavi z letom 1956 znašalo celo 5,7 %, če ne bi v letu 1957 izpadel del prometa industrijske dejavnosti podjetja »ZADRŽNIK« v Ilirski Bistrici.

V trgovini na drobno predvidevamo 4,6%-no povečanje prometa, medtem ko se nam kaže v zunanji trgovini le malenkostni porast. Znatno pa se menja promet pri posameznih podjetjih v notranjosti te stroke. Večja realizacija je predvidena v podjetjih »FRUCTUS« in »SPLOŠNA TRGOVSKA«. Podjetje Splošna trgovska je odprlo v Postojni podružnico ter prevzelo del prometa »KRASIMPEX«, ki je v likvidaciji. Primerjava poslovanja zunanjetrgovinskih podjetij v letu 1956 in 1957 nasproti letu 1955 kaže 28%-no povečanje, vendar moramo pri tem upoštevati, da je bil devizni dinar v letu 1955 precej višji in je dejansko promet v tej panogi mnogo večji, kakor kaže primerjava teh treh let. Padec deviznega dinarja je nastal znižanjem faktorjev za uvoz in s spremembo v samem poslovanju podjetij s povečanjem izvoza. V letu 1957 bo treba v okviru tržaškega sporazuma, ki omogoča obnovitev trgovine med bivšima conama Svobodnega tržaškega ozemlja, izkoristiti vse možnosti za prodajo proizvodov na tržaškem ozemlju, kakor tudi za uvoz na naše področje. Ta sporazum predvideva letno prometa v vrednosti 4,2 milijardi lir, vendar so za izvrševanje tega prometa registrirana poleg naših podjetij še »PRIMORJE« iz Nove Gorice, »AGROIMPEX« iz Buj in »INTERCOMMERCE« iz Umaga.

Z ugodnejšimi pogoji za najemanje obratnih kreditov v trgovini ter s povečano proizvodnjo predmetov široke potrošnje in uvoza ter nakupom novih prevoznih sredstev, ki so prej pogosto povzročili zastoje pri nabavi blaga, se bodo podjetja nedvomno morala bolj prilagajati potrebam tržišča. Slaba izbira blaga se kaže predvsem v trgovinah s sadjem ter zelenjavo ter v ribarnici. Tu so tudi cene navedenim predmetom mnogokrat višje kot v ostalih predelih Slovenije. Promet z ribami bo sicer letos prevzela trgovina »JESTVINE« v Kopru, tako da je pričakovati izboljšanje v tej preskrbi. Nadalje se bodo morale trgovine bolj prilagoditi potrebam obrtnikov, ki mnogokrat ustvarjajo velike rezerve osnovnih surovin iz bojazni, da na domačem tržišču nakup tega blaga ne bo vedno možen. Tudi podjetja, ki oskrbujejo prebivalstvo s kurivom, ne zadoščajo vsem zahtevam trga. S pametnim povečevanjem zalog v trgovini, pravočasnim sklepanjem pogodb, boljšo izbiro blaga in izvedbo strokovne preobrazbe kadra bo sledila tudi kulturnejša in vpludnejša postrežba, hkrati pa bodo odpravljene še ostale pomanjkljivosti v trgovini in bo tako dosežen znaten napredek na področju blagovne zamenjave.

Z ustanovitvijo svetov potrošnikov je zagotovljena dobra povezava med mrežo blagovnega prometa in potrošnikom in se je tako povečala družbena kontrola glede pravilnosti poslovanja. Z nadaljnjo utrditvijo teh svetov, to je s sistemom udeležbe potrošnika v delitvi morebitnega dobička, bo zagotovljena neposredna materialna zainteresiranost potrošnikov, pri čemer pa bodo prišle do večjega izraza stvarne potrebe kupcev.

Družbeni proizvod v celotni trgovini je za 7,3 % večji kakor v letu 1956, in sicer za 5,2 % v trgovini na debelo, 10 % v trgovini na drobno in 7,1 % v zunanji trgovini. Porast družbenega proizvoda je odraz smotrnejšega poslovanja in boljše notranje organizacije podjetij ter varčevanja oziroma zniževanja materialnih stroškov, na kar so bila deloma podjetja tudi prisiljena zaradi povečanega plačevanja zakonskih obveznosti. Iz razpredelnice gibanja plač vidimo, da bodo plače v celotni trgovini večje za 4,9 %. To povečanje gre predvsem na račun splošno predvidenega povečanja plač v zveznem merilu. Prav tako se ne bo bistveno spremenilo število zaposlenih, toda poudariti je treba, da dosegajo naša trgovska podjetja v primerjavi z ostalimi podjetji v drugih okra-

jih sorazmerno višji promet na enega zaposlenega, medtem ko so ustvarjeni plačni skladi v glavnem enaki. V zunanji trgovini pa plačni sklad procentualno ne dosega lanskega zato, ker je letos izpadlo podjetje »KRASIMPEX« in bodo podjetja, ki bodo prevzela del njegove dejavnosti, zaposlila sorazmerno manj ljudi, kot jih je imelo omenjeno podjetje. Delovno silo bodo povečala podjetja »JADRAN« Sežana, »SPLOŠNA TRGOVSKA« Koper in »VINO« Koper, medtem ko predvideva podjetje »FRUCTUS« znižanje števila zaposlenih.

Sredstva za samostojno razpolaganje iz trgovinske dejavnosti, ki se bodo stekala pri občinah, naj bi se zopet vračala v trgovino. Uporabljala naj bi se predvsem za povečanje trgovinskih poslovalnic, za dopolnitev najnujnejše opreme in za preurejevanje slabih skladišč.

Dobiček bo predvidoma za 10 % višji od pričakovanega v letu 1956, in sicer v trgovini na debelo za 68 %, v trgovini na drobno za 73 %, kar pa predstavlja le 0,4 % predvidenega prometa v teh strokah. V zunanji trgovini pa se bo zvišal za 6,4 %.

VIII. poglavje

TURIZEM IN GOSTINSTVO

Celotna realizacija v gostinstvu in turizmu bo v letu 1957 predvidoma znašala 1.081 milijonov dinarjev.

V primerjavi z letom 1955 in 1956 dobimo naslednji prikaz:

	Realizacija	Družbeni proizvod	Plače	Dobiček
Realizacija 1955	939.685	285.230	108.428	24.992
Realizacija 1956	1.000.000	323.703	110.808	20.500
			pavšal	11.200
Plan 1957	1.081.593	347.969	119.289	22.262
1955=100	106,4	113,4	102,1	
				pavšal
1956=100	108,1	107,4	107,6	110,9

Promet bo v letu 1957 večji za 8,1 % nasproti realizaciji v letu 1956 ter za 15,1 % nasproti letu 1955. Ugodna geografska lega ob severnem Jadranu ter neprecenljive naravne lepote Postojnske, Škocjanske in drugih kraških jam in Lipica nudijo dobre pogoje za razvoj turizma v koprskem okraju. S tem področjem je pridobila Slovenija obmorski predel in tako možnost vsestranskega turističnega udejstvovanja. Turizmu kot eni izmed prvenstvenih panog gospodarske dejavnosti v našem okraju bo treba posvetiti v bodoče več pozornosti za nadaljnji razvoj in postopno povečanje turističnega prometa, ki ne bo smel ostati omejen samo na obmorski pas, saj so turistični objekti v notranjosti področja tudi privlačni.

Znižanje cen posameznim uslugam v gostinstvu in turizmu in s tem v zvezi možnost konkuriranja na inozemskem tržišču bo nedvomno vplivalo na večji dotok tujih gostov. S premijami odnosno regresom, katere bodo dobivala sezonska gostinska podjetja, pa se bo povečalo število domačih gostov. Na promet v letu 1956 so vplivale slabe vremenske razmere ter boleznina na tem področju. Naloga potovalnega urada »ADRIA« bo, da z odgovarjajočo reklamo in z organiziranjem dobrih prevoznih sredstev izkoristi vse možnosti za povečanje turistične dejavnosti. Uvedba avtobusnih prog iz Trsta v turistične centre našega področja ter razširjena uvedba sobotnih in nedeljskih avtobusov z znižano voznino iz raznih krajev Slovenije bo pospešila domači turizem. Turistom pa bo treba nuditi več priložnosti za potrošnjo v turističnih krajih, večjo možnost za razvedrilo, za ogled raznih znamenitosti itd. Za ostale turistične usluge se bodo morala bolj angažirati tudi turistična društva in turi-

stična podzveza. Zagotoviti bo treba tesno sodelovanje z ostalimi potovalnimi uradi.

Z nadaljnjim razširjanjem turističnega prometa se bodo povečale tudi gostinske turistične zmogljivosti. Tako bodo letos začeli z adaptacijo bivšega samostana v Ankaranu, kar bo povečalo podjetju »TURIST« število sob za 24 s 60 posteljami in tremi restavracijskimi prostori. Z ureditvijo tega poslojja, ki bo odprto vse leto, se bo nedvomno okrepil turistični promet. V Portorožu bo adaptiran v sklopu hotela »CENTRAL« objekt »JADRANKA« in bo podjetje s tem pridobilo 18 sob s približno 40 posteljami. Finančno samostojni zavod Postojnska jama bo kupil dve novi električni lokomotivi za jamsko železnico.

Vzporedno z izgradnjo turističnih kapacitet bo treba posvetiti več pozornosti tudi pomorskim zvezam z manjšimi obalnimi in izletniškimi ladjicami, ker so sedanje zveze predvsem med Koprom in Ankaranom slabe, kar povzroča nezadovoljstvo in prav gotovo slabo vpliva na razpoloženje gostov, ki se teh morskih zvez poslužujejo. Sama kopališča so tudi dokaj zanemarjena, kar prav gotovo ne pripomore k boljšemu slovesu in povečanemu dotoku gostov v naše kraje. Z nekaj finančnimi sredstvi in malo dobre volje se bo nedvomno doprineslo h kulturnemu napredku te važne panoge v našem gospodarstvu.

Družbeni proizvod bo narasel v primerjavi s preteklima dvema letoma za 7,4 % nasproti letu 1956 in 21 % nasproti 1955. letu kot posledica boljše notranje

organizacije v posameznih obratih, zmanjševanja rezerv pri nakupu blaga in materialnih stroškov in delnim znižanjem cen nekaterim uslugam.

Plače se bodo povečale za 7,6 % in 10 % nasproti prejšnjima letoma. Spričo stanja v kvalifikaciji gostinskega kadra bo potreba poskrbeti za vzgojo novega in strokovno izpopolnjevanje že obstoječega kadra. Zaradi močnega inozemskega turizma mora biti kader že sploh na višji stopnji kvalifikacije. Nad vse važno vprašanje v gostinstvu in njegovem poslovanju pa je način nagrajevanja. Dosedanji sistem nagrajevanja ni učinkoval na večjo storilnost gostinskega osebja. Zato je potrebno razširiti način plačevanja, kakršnega so uvedla koprsko podjetje »TRIGLAV« in nekatera postojnska, tudi na ostala podjetja, to je obračunavanje plač z ozirom na ustvarjeni promet posameznikov. Plačilo osebja po delovnem učinku vpliva spodbudno na posameznika, kar se odraža v samem odnosu osebja do gostov in zainteresiranosti kolektiva za urejenost podjetja in naprav, ki so potrebne za nemoteno poslovanje. Glede na to, da predstavlja gostinstvo v našem okraju eno izmed najvažnejših panog gospodarstva, morajo občine proučiti in z družbenimi plani utrditi vse možnosti za ohranitev, izboljšanje in nadaljnji porast prometa v gostinstvu, nastopati proti neupravičenemu navijanju cen pri hrani in pijači ter posvetiti vso pozornost odnosu zaposlenega osebja do dela v podjetju in njegovi imovini. Le tako bo zagotovljen uspeh v posameznih podjetjih in v celotni panogi.

IX. poglavje

OBRT

Skupna vrednost celotne obrtne dejavnosti bo znašala v letu 1957 v primerjavi z realizacijo v l. 1956 in 1955:

v 000/din	Realizacija v letu 1955		Ocena realizacije 1956		(1955=100)		
	iznos	iznos	iznos	% 56/55	iznos	% 57/55	% 57/56
Osnovni pokazatelji							
Celotni dohodek	1.703.803	1.889.997	1.889.997	111	1.964.880	115	104
Družbeni proizvod	465.745	541.252	541.252	116	621.606	133	115
Plače po TP	177.779	207.552	207.552	117	220.913	124	106
Dobiček	152.998	131.700	131.700	86	171.794	112	130

Iz tega sledi, da se bo ta povečala za 15 % v odnosu na leto 1955 in za 4 % v odnosu na doseženo v letu 1956. Izboljšana organizacija dela in sredstva, investirana posebno v večjih obratih splošno družbenega sektorja, so znatno prispevali k napredku te panoge na našem področju, in to ne samo po fizičnem obsegu, temveč tudi v strukturi proizvodnje. V obmorskih krajih se bo začela obnavljati uslužnostna obrt, ki je z odhodom optantov skoraj popolnoma odmrila. Značilno je, da se pri tem uveljavlja v največji meri splošno družbeni sektor.

Izboljšanje stanja v tej dejavnosti nam potrjujejo primerjave nekaterih najvažnejših pokazateljev plana za leto 1957 v odnosu na rezultate, dosežene v letu 1955 in 1956, kot je prikazano v gornji tabeli. Tako je družbeni proizvod v letu 1957 za 15 % odnosno 33 % večji od doseženega v letih 1956 in 1955. Pri tem se bodo plače povečale za 24 % odnosno za 6 % nasproti doseženim v letu 1955 in 1956. Povečani družbeni proizvod bo torej imel odraz predvsem v dobičku, ki bo v letu 1957 za 12 % odnosno za 30 % večji, kot dosežen v prejšnjih dveh letih. Vendar se skoraj celotni del dobička predvideva v proizvodni obrti, ne pa pri uslužnostnih delavnicah, katere bodo morali občinski ljudski odbori in Obrtna zbornica v letu 1957 intenzivneje razvijati, da bi pokrili potrebe prebivalstva po raznih obrtnih uslugah.

Da bi se uspešno izvršile predvidene planske naloge, bo potrebno:

— nadaljevati z organizacijsko in gospodarsko konsolidacijo že obstoječih obratov in delavnic, zlasti splošno družbenega sektorja;

— obdavčitev usmeriti na način, da bodo vsi obrati sorazmerno obremenjeni, s čimer bodo dani pogoji za zdravo in solidno konkurenco, obenem pa predvideti možnosti za razvoj nerazvitih vej uslužnostne obrti, zlasti na podeželju;

— osnovati nove obrate in delavnice tam, kjer obstoja osnova za to, posebno v tistih strokah dejavnosti, ki sploh še niso zastopane ali pa so kapacitete obstoječih še nezadostne. Naloga in smisel obrtništva je v dopolnjevanju industrijske proizvodnje z uslugami in izdelki, ki jih ta ne nudi potrošnikom;

— da bo trgovska mreža imela stalno v zalogi polizdelke in izdelke, potrebne obrtniku, v dovoljnih količinah in ustrezni izbiri. S preskrbo s surovinami so velike težave, ker posamezni obrati in delavnice ne razpolagajo z obratnimi sredstvi, ki bi jim dovoljevala imeti v zalogah znatnejše količine. Ta problem bo morala zadovoljujoče in čimprej rešiti trgovina;

— vložiti več sredstev v nabavo opreme in orodja. Strojni park, v kolikor obstoja, je v večini primerov zastarel in izrabljen. V mnogih primerih je način dela zelo primitiven in brez pomagal, ki jih nudi sodobna tehnika za posamezne dejavnosti. Pri tem si bo treba prizadevati, da se ta sredstva investirajo prvenstveno za odstranitev ozkih grl ter povečanje količinske in kakovostne proizvodnje na podlagi čim večje rentabilnosti. Pravilno je, da se sredstva, ki nastanejo v obrti, porabijo izključno za to panogo;

— delati na kvalifikacijski osposobitvi obrtnega kadra. V preteklem letu so bili sicer doseženi v tem pogledu precejšnji uspehi, posebno kar zadeva povečanje števila vajencev. V letu 1957 bo treba v večji meri poudariti vprašanje strokovne vzgoje obrtnikov;

— z organizacijsko utrditvijo Obrtne zbornice se bo nudila posameznim obratom in delavnicam boljša pomoč in ožja povezava. To bo osnova za doslednejše in metodološko pravilnejše reševanje kompleksne problematike te dejavnosti, ki je za področje našega okraja povsem posebna;

— za kar najbolj smotrni razvoj obrtništva bo v letu 1957 napravljena kompleksna in analitska študija dosedanjega razvoja in sedanjega stanja celotnega obrtništva na našem področju.

X. poglavje

KOMUNALNA IN PROSVETNA DEJAVNOST

Skupni obseg storitev komunalnih in časopisno-založniških podjetij ter kino podjetij za leto 1957 je predviden na 700 milijonov 650 tisoč dinarjev ali za 8 % manjši kot v letu 1956 oziroma 10,7 % večji kot v letu 1955. Skupni družbeni proizvod bo znašal 206.297 tisoč dinarjev ali za 11,5 % manjši kot v letu 1956, oziroma za 27,4 % večji kot v letu 1955. Na niveliranje celotnega dohodka in družbenega proizvoda v posameznih letih vpliva realizacija bivšega podjetja »LIPA« v Kopru. To podjetje opravlja poleg časopisno-založniške dejavnosti ter tiskarske dejavnosti dovršen del uvoznih trgovskih poslov. Zaradi konjunktura tržišča je podjetje doseglo v posameznih letih večje ali manjše finančne uspehe. Pretežni del družbenega proizvoda, predvidenega v letu 1957, bo dosežen v podjetju »PRIMORSKI TISK« v Kopru (38,8 %) in podjetju RIŽANSKI VODOVOD v Kopru (20,4 %).

Gibanje najvažnejših elementov strukture cene v letih 1955 do 1957 je tako:

		v 000/din			
	Celotni dohodek	Družbeni proizvod	Plače	Dobiček	
	1955	633.099	161.904	48.626	66.713
	1956	761.513	230.585	58.179	87.210
	1957	700.650	206.297	60.810	52.828
1955=100	1956	120,3	142,4	119,6	130,7
	1957	110,7	127,4	125,0	79,2
1956=100	1957	92,0	89,5	104,5	60,6

Pekarske storitve so v glavnem predvidene na ravni leta 1956 in trenutna zmogljivost pekarn zadošča potrebam. Pekarska podjetja pa morajo v okviru svojih možnosti izboljšati kvaliteto kruha in drugih pekarskih izdelkov ter še nadalje v okviru razpoložljivih finančnih sredstev tehnično in higiensko izboljšati ureditev svojih obratov in poslovnih prostorov.

Od podjetij, ki proizvajajo plin, bo v letu 1957 obratovala le Plinarna v Izoli. Plinarna v Piranu je zaradi večjih okvar na gasometru — kar bi zahtevalo znatne investicije — v II. polletju 1956 po sklepu Občinskega ljudskega odbora Piran prenehala z obratovanjem.

Cena plina Plinarne v Izoli se bo povečala v letu 1957 za gospodarske organizacije od dosedanjih 65 na 90 dinarjev za m³. Ta cena je v skladu s cenami ostalih plinarn v naši državi. Plinarni bo omogočeno boljše vzdrževanje obstoječega plinskega omrežja in nemoteno finančno poslovanje.

Potrošnja vode na obalnem področju se v letu 1957 ne bo bistveno povečala. Trenutna zmogljivost vodovodnih rezervoarjev oziroma virov vode ni v stanju dajati večje količine vode. Sprememba tarife vode v letu 1956 je imela za posledico, da so potrošniki vode, zlasti pa privatni sektor, prešli k splošnemu varčevanju z vodo, vendar je omejitev uporabe vode v letnih časih imela negativne posledice v kmetijski proizvodnji. Problem oskrbe z vodo nastopa zlasti v občini Piran, v manjši meri pa v občini Izola in Koper.

Zaradi takega stanja na področju oskrbe z vodo naj bi se v letu 1957 izvedle razne sondaže, vrtnja in poiskalo vire vode ter pripravilo program za rekonstrukcijo vodovoda in za novogradnje. Da bi vodovodno podjetje zmoglo to nalogo, se priporoča Občinskemu ljudskemu odboru v Kopru, da v svojem družbenem planu za leto 1957 to podjetje oprosti, oziroma mu prepusti vse dajatve, ki jih je dolžno dajati družbi (obresti od osnovnih sredstev, ustrezni zvezni davek na dobiček in ostanek dobička po izločitvi obveznosti po zakonu in dela za plače s pripadajočimi prispevki). Tako dobljena sredstva bo moralo podjetje uporabiti v sporazumu s predstavniki prizadetih občin izključno za raziskovalna dela in globinska vrtnja ter eventualno rekonstrukcijo, ki bi prišla v poštev že v letu 1957.

S 1. januarjem 1957 je bilo ustanovljeno novo časopisno-založniško podjetje »PRIMORSKI TISK« v Kopru, ki združuje bivšo tiskarno »JADRAN«, časopisno-založniško podjetje »SLOVENSKI JADRAN« v Kopru ter »PRIMORSKO ZALOŽBO LIPA« v Kopru. Družbeni proizvod tega podjetja kot celote se v letu 1957 ne bo povečal kljub povečanju kapacitet tiskarskih strojev in postavitvi novih naprav za cinkografijo, zaradi izpada nekaterih uvoznih kompenzacijskih poslov. To se bo močno poznalo na realizaciji dobička. Normalno obratovanje tiskarne in cinkografije s povečano zmogljivostjo v novih prostorih je predviden šele v IV. tromesečju 1957. Njene storitve se bodo tako povečale za 1,5-krat v primerjavi z l. 1955.

Da bi se vskladilo poslovanje podjetij za predvajanje filmov z zakonskimi predpisi, je predvidena v letu 1957 reorganizacija filmskih podjetij na področju občine Koper, Piran in Izola. Proučiti je možnost, da se vsi kinoobrati združijo v podjetje »GLOBUS« v Kopru. Obrati v Izoli, Kopru in Piranu bi imeli še naprej samostojne obračune. Večjih investicij v tej dejavnosti ne bo, razen manjše ureditve, ki bo napravljena z lastnimi sredstvi podjetja. Potrebno je, da podjetje »GLOBUS« in Občinski ljudski odbor v Kopru pripravita vse potrebno, da se ob danih pogojih začne z gradnjo kinodvorane v Kopru. Skupna sredstva, s katerimi bodo razpolagala komunalna in časopisno-založniška podjetja ter kino podjetja v letu 1957 za investicije (brez prenosa iz prejšnjih let in amortizacije), znašajo 50.800 dinarjev.

XI. poglavje

INVESTICIJE

Obseg investicij je bil v letu 1956 za 16 % manjši od obsega v letu 1955.

Ravni investicij za leto 1957 še ni mogoče določiti, ker še niso odobrene investicije iz splošnega in republiškega investicijskega sklada. Glede na že odobrene tranše posojil za leto 1957 in glede na možnosti sodelovanja na natečajih predvidevamo, da bo ta raven vsekakor višja od leta 1956.

Na podlagi izkoriščenih investicijskih sredstev do 31. 12. 1956 je bila napravljena naslednja ocena letne realizacije bruto investicij (vzdrževanje osnovnih sredstev ni upoštevano):

	v 000 000/din			
	1955	Struktura	1956	Struktura
VSE INVESTICIJE SKUPAJ	5075	100	4288	100
Struktura po panogah:				
Gospodarske investicije	3528	70	3193	75
Industrija	1126	22	1334	31
Kmetijstvo — ribištvo	348	7	683	16
Gozdarstvo	81	2	92	2
Gradbeništvo	110	2	24	1
Promet	1172	23	793	18
Trgovina	316	6	129	3
Gostinstvo	189	4	71	2
Obrt	187	4	67	2
Negospodarske investicije	1547	30	1095	25
Stanovanjska komunalna dejavnost	1254	25	765	18
Kulturno-socialna dejavnost	271	5	311	7
Ostalo	22	—	19	—
Struktura po virih finansiranja:				
Zvezna sredstva	1384	27	1557	36
Republiška sredstva	359	7	401	9
Okrajna sredstva	2040	40	240	6
Občinska sredstva	425	9	738	17
Lastna sredstva podjetij in zavodov	867	17	1352	32

V letu 1956 so sicer znašale investicije iz proračunov in lastnih sredstev investitorjev ter vsa odobrena posojila iz investicijskih skladov 4.622 milijonov dinarjev, vendar bo po grobi oceni od tega zneska 334 milijonov dinarjev posojil ostalo neizkoriščenih. Ta znesek bodo investitorji uporabili v l. 1957.

V letu 1956 je bila spremenjena tehnična struktura investicij. Vrednost gradbenih del je bila za približno eno milijardo dinarjev nižja nasproti vrednosti v letu 1955.

Iz splošnega investicijskega sklada so za l. 1957 že odobrene tranše posojil za industrijo v višini 932 milijonov dinarjev (»TOMOS« v Kopru 700 milijonov dinarjev, »LESONIT« v Ilirski Bistrici 136 milijonov dinarjev in Razdelilna postaja v Divači 96 milijonov dinarjev). Iz republiškega investicijskega sklada je za industrijo zagotovljenih že 62,5 milijonov dinarjev novih sredstev (sodelovanje pri finansiranju rekonstrukcije »LESONIT« 58,5 milijonov dinarjev in tranša za »JAVOR« štiri milijone dinarjev).

Za kmetijstvo je za leto 1957 predvidenih več sredstev za investicije kakor v letu 1956. Poleg večjih možnosti za najetje posojil, ki jih imajo kmetijska posestva in zadruga, se zlasti računa tudi na odobritev posojila iz splošnega investicijskega sklada za finansiranje v letu 1957 predvidenega programa melioracij.

Na račun že odobrenega posojila iz splošnega investicijskega sklada bodo letos začeli z gradnjo treh tramperjev za podjetje »SPLOŠNA PLOVBA PIRAN«.

V okrajnem investicijskem skladu bo po odbitku predpisanih omejitev in udeležbe republiškega investicijskega sklada na razpolago za gospodarske investicije 292 milijonov dinarjev. Od tega zneska se mora uporabiti izključno za kmetijstvo 17 milijonov dinarjev. To je znesek, ki se bo oblikoval iz nabrane zemljarine in dohodnine iz kmetijstva.

Razpoložljiva sredstva v okrajnem investicijskem skladu bodo v prvi vrsti uporabljena za kritje tistih obveznosti iz leta 1956, ki izvirajo iz prekoračitve odobrenih investicij in nenamenske uporabe določenih bančnih, obratnih in drugih sredstev za finansiranje investicij. Preostali znesek bo na razpolago skoraj izključno za garancijske pologe in sodelovanja pri odobrenih posojilih iz splošnega investicijskega sklada. Pologe in sodelovanja bodo odobravana predvsem za rekonstrukcijo in kmetijske investicije, in sicer v primerih, ko investitorji in občine ne bodo razpolagali z zadostnimi lastnimi sredstvi.

V občinskih investicijskih skladih bo po odbitku predpisane omejitve na razpolago za investicije 152 milijonov dinarjev. Od tega zneska se bo smelo upo-

rabiti izključno za kmetijstvo 20 milijonov dinarjev, to je znesek, ki se bo oblikoval iz nabranih obveznih občinskih doklad iz kmetijstva in taks ter izključno za investicije v trgovini 11 milijonov dinarjev, to je znesek, ki se bo oblikoval iz vplačil 50 % sredstev za samostojno razpolaganje trgovskih podjetij in trgovin.

Priporočila se občinskim ljudskim odborom, da uporabijo za napredek vasi več kakor 20 milijonov dinarjev, tudi glede na to, da je bilo v letu 1956 odobrenih za kmetijstvo le 20 % tistih sredstev, ki so bila s predpisi določena izključno v ta namen.

Občinski investicijski skladi naj se uporabljajo za reševanje najbolj perečih drobnih problemov investicijske graditve v kmetijstvu, trgovini, gostinstvu, obrti in komunalni dejavnosti, ker se tudi vsa razpoložljiva sredstva v glavnem oblikujejo le iz teh panog. Sredstva investitorjev in sredstva okrajnega investicijskega sklada ne bodo krila potrebnih zneskov za garancijske pologe in za sodelovanje pri vseh predvidenih posojilih iz splošnega investicijskega sklada. Zato je potrebno, da se tudi sredstva občinskih investicijskih skladov prvenstveno uporabijo za garancijske pologe in sodelovanja, in sicer pri posojilih, ki bodo odobrena navedenim gospodarskim panogam, posebno pa kmetijstvu in združništvu.

Dotok sredstev v občinske kreditne sklade za zidanje stanovanjskih hiš se bo povečal v primerjavi z letom 1956 za 9 % in bo znašal 415 milijonov dinarjev. Ob upoštevanju neizkoriščenih sredstev iz preteklih let ter lastnih sredstev, ki jih morajo vložiti investitorji, je predvideno, da bo za stanovanjsko graditev letos na razpolago, brez pričakovanega posojila iz republiškega stanovanjskega sklada, nad 600 milijonov dinarjev. Glede na pereče stanovanjske probleme v okraju na splošno, še zlasti pa v Kopru samem, ta sredstva ne bodo zadostna. Pričakujemo, da bodo gospodarske organizacije letos namenile stanovanjski graditvi več sredstev iz skladov za samostojno razpolaganje. Tako naj podjetje »TOMOS« v Kopru uporabi dobiček, ki ga bo ustvarilo kot proizvodni obrat v izgradnji, predvsem za stanovanjsko graditev.

Investicije iz lastnih sredstev investitorjev bodo približno za 8 do 10 % večje od leta 1956. Na razpolago bo manj sredstev za zdravstvene namene iz presežka dohodkov Zavoda za socialno zavarovanje, z manjšimi sredstvi za investicije pa bodo razpolagala tudi nekatera industrijska podjetja, ki so v letu 1956 bila še v izgradnji ali v poizkusnem obratovanju in bodo v letu 1957 začela z redno proizvodnjo. Z večjimi lastnimi sredstvi pa bodo zlasti razpolagala ribiška podjetja in v manjši meri tudi kmetijske zadruga.

Računamo, da bodo celotne investicije iz lastnih sredstev (investicijski in amortizacijski skladi) v ribištvu znašali v letu 1957 60 milijonov dinarjev in pri kmetijskih zadrukah 145 milijonov dinarjev. Pomembni bodo tudi investicijski skladi podjetij cestnega prometa, ki bodo v letu 1957 znašali približno 90 milijonov dinarjev.

Proračunske negospodarske investicije se bodo znatno povečale v primerjavi z letom 1956 in bodo znašale 200,822.000 dinarjev. Od tega zneska odpade 86 milijonov dinarjev na gradnjo osnovnih šol v Koprju in Izoli ter gimnazije v Sežani.

Gornji znesek negospodarskih investicij ne vsebuje proračunskih investicij občin, ki v okrajnem družbenem planu niso zajete, ker se bodo oblikovale iz fakultativnih dohodkov občin, zaradi povečane stopnje občinskih doklad nasproti obvezni stopnji in iz drugih virov.

Iz republiških sredstev je v višini 148 milijonov dinarjev zagotovljen znesek za nadaljevanje gradnje ceste Senožeče—Koper.

Pri uporabi investicijskih sredstev, s katerimi razpolaga v letu 1957 Okrajni ljudski odbor Koper, se bo zagotovilo tako usmeritev v investicijski politiki, ki bo v skladu s perspektivami razvoja tega področja ter odločilnega pomena za gospodarski razvoj okraja in za izboljšanje življenjske ravni prebivalstva. To bo najučinkoviteje doseženo s tem, da se bo z garancijskimi pologi in sodelovanji omogočilo izkoristiti vse možnosti investiranja iz splošnega investicijskega sklada. Zato bodo morala biti sredstva iz lokalnih družbenih investicijskih skladov uporabljena predvsem v ta namen. Posebno skrb pa morajo investitorji in komisije za revizijo programov posvetiti izdelavi ekonomsko dobro utemeljenih investicijskih programov.

II. del

EKONOMSKI UKREPI ZA IZVEDBO DRUŽBENEGA PLANA OKRAJA KOPER

XII. poglavje

AMORTIZACIJA

1.

Kmetijsko posestvo Prestranek obračunava amortizacijo za vzdrževanje hlevov in drugih poslopij v višini zneska, potrebnega za vzdrževanje.

2.

Kmetijsko posestvo Zabiče, Mala Bukovica, Lاندol, Hrašče, Odolina, Škocjan in Kmetijska zadruga Orehek, Gabrovica in Gornja Branica, ki so v poizkusnem obratovanju, obračunavajo 50 % predpisane amortizacije.

XIII. poglavje

ZEMLJARINA

1.

Kmetijska posestva, ribiška podjetja ter splošne kmetijske zadruge vplačujejo zemljarino po stopnji 13 % katastrskega dohodka.

2.

Podjetja iz prejšnjega odstavka vplačajo v okrajni investicijski sklad 50 % predpisane zemljarine. Ostali del vnesejo v svoj investicijski sklad.

XIV. poglavje

UPORABA INVESTICIJSKIH SKLADOV SPLOŠNIH KMETIJSKIH ZADRUG

Splošne kmetijske zadruge morajo uporabiti odstopljeni zvezni davek na dobiček po gospodarskih programih, ki jih odobravajo organi okrajne združene zveze.

XV. poglavje

FORMIRANJE SREDSTEV ZA SAMOSTOJNO RAZPOLAGANJE

1.

Gospodarske organizacije formirajo sredstva za samostojno razpolaganje od skupnega zneska sredstev za družbene investicijske sklade iz sredstev za samostojno razpolaganje v višini 35 odstotkov.

2.

Trgovska in gostinska podjetja ter gostišča (razen rajejo sredstva za samostojno razpolaganje gospodarske organizacije s področja:

a) industrije in rudarstva:

Elektro Koper in Sežana, Arrigoni in Iris Izola, De Langlade Koper, Mlekarna Sežana, Tovarna mesnih izdelkov Postojna in Zadružnik Ilirska Bistrica	40 %
---	------

b) gozdarstvo:

Gozdno gospodarstvo Postojna	30 %
------------------------------	------

c) promet:

Slavnik in Intereuropa Koper, Transport Ilirska Bistrica, Avtoprevoznništvo Postojna, Avtoprevoz Sežana in Primorje Piran	40 %
Splošna plovba Piran	30 %

d) obrt:

Obrtno podjetje Začimba	30 %
druga obrtna podjetja	40 %

e) komunalna prosvetna dejavnost:

Časopisno-založniška podjetja, podjetja za predvajanje filmov, komunalna podjetja	40 %
---	------

3.

Od skupnega dobička iz dejavnosti nege, gojitve in varstva gozdov plača Gozdno gospodarstvo Postojna po izločitvi obveznosti po zakonu in dela za plače delavcev in uslužbencev iz dobička 25 % v okrajni investicijski sklad. Preostali znesek vnese podjetje v svoj sklad za samostojno razpolaganje.

4.

Trgovska in gostinska podjetja ter gostišča (razen zunanje trgovine) oblikujejo sredstva za samostojno razpolaganje v odstotku od prometa, in sicer:

a) trgovska podjetja in trgovine s kmetijskimi proizvodi	0,5 %
b) trgovska podjetja in trgovine z industrijskim blagom	0,25 %
c) trgovska podjetja za promet z nafto in naftnimi derivati	1,50 %
d) hotel Palace, Helios, Central — Portorož, Metropol Piran, Triglav Koper in Triglav Sežana, Galeb Koper, Javornik Postojna in Zora Izola	1,0 %
f) druga gostinska podjetja in gostišča	1,50 %

XVI. poglavje

RAZDELITEV PRORAČUNSKIH DOHODKOV MED OKRAJEM IN OBČINAMI

1.

a) Od prispevka za proračun iz dobička gospodarskih organizacij, vključno prispevek JŽ in PTT in del gozdne takse za proračun družbenega in privatnega sektorja pripada:

	del dobička za proračun	del gozdne takse za proračun
občini Divača	97 %	100 %
občini Hrpelje	100 %	100 %
občini Il. Bistrica	29 %	29 %
občini Izola	93 %	100 %
občini Koper	100 %	100 %
občini Piran	36 %	100 %
občini Pivka	14 %	14 %
občini Postojna	5 %	5 %
občini Sežana	81 %	100 %

b) Dohodnina vseh oblik po izločitvi obveznih skladov pripada 100 % občinskim proračunom;

c) Prometni davek privatnikov ter prometni davek na vino in žganje pripada 100 % občinskim proračunom. Prometni davek od davčnih vrednotnic je dohodek okrajnega proračuna. Prometni davek na predelano grozdje podjetja VINO v Kopru gre v celoti v proračun občine Koper;

d) Okrajni proračun v letu 1957 ni soudeležen na posebnem proračunskem prispevku od plač;

e) Presežek planiranega dela dobička za proračun občin Ilirska Bistrica, Pivka in Postojna pripada tem občinam.

2.

Občinske takse za proračun, vplačane v letu 1957 na področju občine Divača, Hrpelje in Sežana, se delijo po naslednjem ključu:

Divača	26 %
Hrpelje	28 %
Sežana	46 %

3.

Občinske takse za proračun, vplačane v letu 1957 na področju občine Ilirske Bistrice, Pivke in Postojne, se delijo po naslednjem ključu:

Ilirska Bistrica	35 %
Pivka	17 %
Postojna	48 %

XVII. poglavje

DOLOČITEV KOLIČIN LESA ZA POSEK V LETU 1957

1.

Za leto 1957 se določajo v gozdovih Gozdnega gospodarstva Postojna in ostalih gozdovih splošnega ljudskega premoženja za posek naslednje količine stoječega lesa:

Občina	Skupaj sečnja gozdov	Vrsta drevja		Vrsta sečnje		Jamski in celulozni les
		iglavcev m ³	listavcev m ³	druž. plan	podež. potrebe	
Divača	920	660	260	605	315	405
Hrpelje	2.195	615	1.580	685	1.510	325
Ilirska Bistrica	29.555	13.770	15.785	23.430	6.125	4.580
Izola	—	—	—	—	—	—
Koper	500	200	300	150	350	130
Piran	—	—	—	—	—	—
Pivka	11.788	9.004	2.784	9.798	1.990	3.008
Postojna	24.254	15.763	8.491	19.919	4.335	3.809
Sežana	988	588	400	473	515	343
Skupaj	70.200	40.600	29.600	55.060	15.140	12.600

2.

Za leto 1957 se določajo v gozdovih združnega in privatnega sektorja za posek naslednje količine lesa:

Divača	6.430	800	5.630	1.370	5.060	400
Hrpelje	4.900	100	4.800	1.610	3.290	10
Il. Bistrica	14.200	5.150	9.950	6.710	7.490	1.340
Izola	130	—	130	—	130	—
Koper	2.400	30	2.370	—	2.400	—
Piran	260	—	260	—	260	—
Pivka	16.080	10.330	5.750	10.650	5.430	2.630
Postojna	12.300	7.500	4.800	7.680	4.620	1.820
Sežana	2.000	90	1.910	20	1.980	—
Skupaj	58.700	24.000	34.700	28.040	30.660	6.200

XVIII. poglavje

SREDSTVA PRORAČUNA IN SKLADOV OKRAJA KOPER

1.

V letu 1957 bo razpolagal okraj Koper s skupnimi sredstvi za finansiranje proračunskih izdatkov v znesku 930,521.000 dinarjev. Ta sredstva bodo zagotovljena iz naslednjih virov:

— prometni davek na davčne vrednotnice	8,800.000 din
— državne takse	62,188.000 din
— dohodki uradov in ustanov	4,000.000 din
— ostali proračunski dohodki	24,161.000 din

— del dobička za proračun	168,538.000 din
— del gozdne takse za proračun družbenega in privatnega sektorja	60,834.000 din
— dotacija republiškega proračuna	602,000.000 din
Proračunski dohodki bodo uporabljeni v naslednje namene:	
— administrativni izdatki	651,678.000 din
— dotacije skladom	59,500.000 din
— negospodarske investicije	200,822.000 din
— dotacije občinam	18,521.000 din
od tega občini Hrpelje	18,521.000 din

2.

Formiranje okrajni skladov:

Okrajni investicijski sklad

Okrajni investicijski sklad bo znašal v letu 1957	365,554.000 din
in sicer iz naslednji virov:	
— 15 % kmečke dohodnine	20,076.000
— 50 % predpisane zemljarine kmetijskih posestev, kmetijskih zadrug	1,198.000
— 50 % družbenega investicijskega sklada	79,760.000
— okrajne anuitete	252,060.000
— ustrezni zvezni davek trgovine na drobno in gostinstva	12,460.000

Okrajni kmetijski sklad

Okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva bo znašal v letu 1957	27,704.000 din
Sredstva bodo formirana od:	
— takse na delovno živino in pse	6,300.000
— 50 % od taks na živ. potne liste	550.000
— 50 % od taks na hibridne vinograde	86.000
— 55 % od taks na kmetijske stroje in naprave	811.000
— 55 % od taks na meljavo žita	4,957.000
— dotacija okraj. proračuna	15,000.000

Okrajni cestni sklad

Okrajni cestni sklad bo znašal v l. 1957	32,546.000 din
Sredstva bodo formirana od:	
— 70 % taks na vprežna vozila	14,296.000
— kazni za prometne prekrške	2,200.000
— dohodkov od prodaje trave itd. ob cestah III. reda	50.000
— dotacija okraj. proračuna	16,000.000

Okrajni gozdni sklad

Okrajni gozdni sklad s 5 % udeležbo republike bo znašal v letu 1957	141,000.000 din
Sredstva bodo formirana od:	
— dela gozdne takse za nego, gojitev in varstvo gozdov ter investicij v gozdarstvu	141,000.000

Okrajni gasilski sklad

Okrajni gasilski sklad bo znašal v letu 1957	6,567.000 din
Sredstva bodo formirana od:	
— 2 % kmečke dohodnine	2,677.000
— 2 % ostale dohodnine	1,390.000
— 4 % premij pož. zavarovanja	2,500.000

Okrajni vodni sklad

Okrajni vodni sklad bo znašal v l. 1957	20,000.000 din
Sredstva bodo formirana z dotacijo okrajnega proračuna.	

XIX. poglavje

Ta družbeni plan velja od 1. januarja 1957.

Štev. 2940/3

Koper, dne 1. marca 1957.

Predsednik OLO

Albin Duje, l. r.

Odlok

o proračunu okraja Koper (okrajnem proračunu) za leto 1957

Na podlagi 9. in 26. člena Statuta okraja Koper ter 42. člena Temeljnega zakona o proračunih (Uradni list FLRJ št. 13/56) je Okrajni ljudski odbor Koper na seji Okrajnega zbora in na seji Zbora proizvajalcev dne 1. marca 1957 sprejel

ODLOK**O PRORAČUNU OKRAJA KOPER (OKRAJNEM PRORAČUNU) ZA LETO 1957****1. člen**

Okrajni proračun za leto 1957 s posebnimi prilogami obsega:

I. okrajni proračun

z dohodki v znesku	930,521.000 din
in izdatki v znesku	930,521.000 din

II. predračune finačno samostojnih zavodov

z dohodki v znesku	373,875.000 din
z izdatki v znesku	412,904.000 din
in s primanjkljajem v znesku	39,029.000 din

III. predračune proračunskih skladov

z dohodki v znesku	383,557.000 din
z izdatki v znesku	423,057.000 din
in s primanjkljajem v znesku	39,500.000 din

2. člen

Primanjkljaji v predračunih finančno samostojnih zavodov v skupnem znesku 39,029.000 din se krijejo z dotacijami iz okrajnega proračuna.

3. člen

Primanjkljaji v predračunih skladov v skupnem znesku 39,500.000 din se krijejo z dotacijami iz okrajnega proračuna.

4. člen

Neplanirani presežki dohodkov nad izdatki finančno samostojnih zavodov se porazdelijo na okrajni proračun in na sklade finančno samostojnih zavodov z zaključnim računom o izvršitvi okrajnega proračuna za leto 1957.

Svet za družbeni plan in finance okrajnega ljudskega odbora je pooblaščen, da finančno samostojnim zavodom, ki bodo po svojem zaključnem računu za leto 1957 dosegli presežek dohodkov nad izdatki, dovoli, da vplačajo v svoje sklade del doseženega planiranega presežka ter del presežka, ki so ga dosegli po prizadevanju delovnih kolektivov ali z uspešno organizirano izvršitvijo svojih nalog, ter da določi odstotek iz tega dela presežka, ki se vplača v posamezne sklade. Za sklad za nagrade se lahko porabi največ ena dvanajstina rednih osebnih izdatkov, ki so bili izplačani v letu 1957, toda ne več kot 50% tistega dela presežka, za katerega dovoli Svet za družbeni plan in finance OLO, da se vplača v sklade.

To dovoljenje lahko izda Svet za družbeni plan in finance okrajnega ljudskega odbora šele po pregledu zaključnega računa finančno samostojnega zavoda za leto 1957. Zoper odločbo sveta je dovoljena v 15 dneh po prejemu odločbe pritožba na okrajni ljudski odbor.

Za razdelitev presežka dohodka nad izdatki, ki ga dosežejo finančno samostojni zdravstveni zavodi, veljata odlok o finansiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov (Uradni list FLRJ št. 14-85/1953) in odredba

o spremembah in dopolnitvah odredbe o skladih zdravstvenih zavodov s samostojnim finansiranjem (Uradni list LRS št. 16-74/1956).

5. člen

Predračune okrajnih organov in zavodov, ki bodo v letu 1957 na novo ustanovljeni, potrjuje okrajni ljudski odbor.

6. člen

Nastavitve pri okrajnih organih in zavodih, za katere v njihovih predračunih niso predvideni krediti, se lahko izvršijo samo po prejšnji pritrditvi Sveta za družbeni plan in finance okrajnega ljudskega odbora.

7. člen

Kreditni, ki so v predračunih okrajnih organov in zavodov določeni za honorarje in posebne dodatke, se brez dovoljenja Sveta za družbeni plan in finance ne smejo virmirati.

8. člen

Okrajni organi in zavodi smejo porabiti do 80% sredstev, ki so določena v njihovih predračunih na partiji osebnih izdatkov za honorarje.

Za izplačila, ki presegajo znesek iz prejšnjega odstavka, je potrebno poprejšnje dovoljenje Sveta za družbeni plan in finance.

9. člen

Iz kreditov, ki so v predračunih okrajnih organov in zavodov določeni za prispevek za socialno zavarovanje, se ne smejo brez soglasja Sveta za družbeni plan in finance s prenosom (virmanom) povečati krediti, ki so dovoljeni za osebne izdatke.

10. člen

Sredstva, ki jih vrnejo zavodi za socialno zavarovanje po 24., 26. in 29. členu zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev na posamezne pozicije osebnih izdatkov v predračunih okrajnih organov in zavodov, se ne smejo uporabiti brez soglasja Sveta za družbeni plan in finance.

11. člen

Z rezervo, ki je določena v predračunih posameznih proračunskih skladov, sme razpolagati upravni organ sklada samo po prejšnji pritrditvi Sveta za družbeni plan in finance okrajnega ljudskega odbora.

12. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem vestniku okraja Koper«, uporablja pa se od 1. januarja 1957.

Štev. 81/99

Koper, dne 1. marca 1957.

Predsednik OLO

Albin Duje, l. r.